

program
psihšpancir

Tjedan psihologije

16.-17. veljače 2018.

Varaždin, Sveučilište Sjever

---

19. veljače 2018.

Čakovec, Međimursko veleučilište

Organizator: Društvo psihologa Varaždin

Suorganizatori: Sveučilište Sjever Varaždin

Međimursko veleučilište Čakovec

program
psih **špancir**

Tjedan psihologije

16.-17. veljače 2018.

Varaždin, Sveučilište Sjever

---

19. veljače 2018.

Čakovec, Međimursko veleučilište

Organizator: Društvo psihologa Varaždin

Suorganizatori: Sveučilište Sjever Varaždin

Međimursko veleučilište Čakovec

Psihošpincir je šetnja psihologa, psihijatar, medicinskih sestara i drugih stručnjaka po nepreglednim poljima mentalnih problema. Šetajući ruku pod ruku ovi stručnjaci slobodno i veselo, ali vrlo ozbiljno razgovaraju o problemima duševnog zdravlja. Program je i ove godine veoma raznovrstan i raznorodan tako da svatko može uhvatiti nešto za sebe.

Ono što me uvijek zadržavalo na Psihošpinciru bio je entuzijizam organizatora. Ljudi naporno rade isključivo volonterski što nije čest slučaj u Hrvatskoj. Duša organizacije je Andreja, neumorna koordinatorica, koja svojom energijom zarazi svoje suradnike. Dva puta sam sudjelovao u radu ovog skupa, odnosno šetao s kolegama i diskutirao. Osobito mi se sviđjelo šarenilo sudionika, predavača i slušača, a što je najvažnije svi su veseli i razdragani.

Žao mi je što ove godine zbog ranije preuzetih obaveza ne mogubiti na Psihošpinciru. Pogledao sam program što me dodatno rastužilo. Vrlo je bogat i što me posebno veseli nastupaju medicinske sestre, odnosno "bakalari" kako one sebe same nazivaju. Sestre sam educirao u grupnoj psihoterapiji više od četrdeset godina.

Od srca želim uspjeh i ovom Psihošpinciru, u što sam uvjeren.

Mnogo srdačnih pozdrava

Vaš Eduard Klain

*Prof. dr. sc. Eduard Klain, psihijatar
trening analitičar IPA
edukator Instituta za grupnu analizu*

Petak 16.02.2018.

Sveučilište Sjever, Dvorana UNIN-2 110

13.00 – 13.30 sati

Otvorenje Psihošpancira

Društvo psihologa Varaždin

Uvodna riječ

Pozdravna riječ Društva psihologa Varaždin

Pozdravna riječ predstavnika Grada Varaždina i Varaždinske županije

Pozdravna riječ Sveučilišta Sjever, Sveučilišnog centra Varaždin

Glazbeni program

Za glazbeni kolaž na otvorenju ovogodišnjeg Psihošpancira pobrinut će se učenici Glazbene škole u Varaždinu.

13.30 – 14.00 sati

Okrugli stol: Mediji i društvo – era publike

Ante Gavranović, novinar i publicist, Marija Barić, dipl. politolog, slobodna novinarka

Moderatorica: Andreja Bogdan

Rastrzan između vrištećih klikabilnih naslova i filtriranih fotografija raznih 'influencera', prosječni konzument sadržaja u eri 'skrolanja', 'lajkova' i 'heštegov' u stanju je zadržati pozornost kraće od zlatne ribice i rijetko se upušta u avanturu iščitavanja dužih formata i imalo zahtjevnijih tema. Razlog je u lošoj kvaliteti medijskih sadržaja koji obiluju crnilom, žutilom i infoteinmentom. Uprave i urednici (i sami u tijesku između vlasnika, političkih lobija i oglašivača) od novinara traže da rade sve više za sve manje novaca, a loša uređivačka politika i potcjenjivanje čitatelja utječu na smanjenje ugleda cijele profesije. Rezultat - sve je manje zadovoljnih novinara ali i zadovoljne publike. Publika se sve više okreće vlastitom sadržaju na društvenim mrežama, a sprega politike i medija, rezultira nepovjerenjem i sve većim manjkom zanimanja osobite kod mlađe populacije. S druge strane zbog sve popularnijih društvenih mreža dvostrana komunikacija medija i publike ono je čemu se i struka tek treba prilagoditi. Povratna informacija u obliku komentara na društvenim mrežama nije odraz samo kritičkog mišljenja naspram kvalitete isporučenog sadržaja, već i odraz javnog mnijenja naspram konteksta samog sadržaja... pa u takvom međudnosu medijske industrije ovisne o politici, a često i vanjskom kapitalu, te konzumenta medijskog sadržaja zapravo ne strada samo novinar ili medij, već i društvo u cjelini.

Petak 16.02.2018.

Dvorana UNIN-2 110

14.00 – 15.00 sati

Manipulacija djecom u razvodu braka

Mia Roje, mag. psych., Poliklinika za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba

U Republici Hrvatskoj rastaje se otprilike svaki treći brak. Prema istraživanjima i kliničkoj praksi, otprilike trećina razvoda braka smatra se visoko-konfliktnima, što znači da roditelji imaju dubinske, dugotrajne i intenzivne sukobe koji traju i više godina nakon razvoda braka. Te obitelji posebno su rizične za emocionalno zanemarivanje i zlostavljanje djece, koja se nerijetko nađu u središtu roditeljskog sukoba i bivaju pogođena manipulacijom roditelja. Pod manipulacijom, odnosno pokušajima otuđenja djeteta od roditelja, podrazumijevamo sve svjesne ili nesvjesne postupke jednog roditelja usmjerene ka ometanju odnosa djeteta s drugim roditeljem. Iako je termin sindroma otuđenja djeteta od roditelja kontroverzan u općoj i stručnoj javnosti, nesumnjivo možemo govoriti o manipulaciji djecom kao obliku zlostavljanja djece, koji ima posljedice istovjetne posljedicama tjelesnog, emocionalnog i seksualnog zlostavljanja izvan okolnosti brakorazvoda roditelja. U ovom predavanju cilj je objasniti pojam manipulacije djecom u razvodu roditelja te pružiti smjernice za prepoznavanje i djelovanje u duhu multidisciplinarnog pristupa i intersektorske suradnje.

15.00 – 16.00 sati

Psihološko profiliranje brutalnih serijskih zločina: medijski mit ili realna potreba?

prof. dr. sc. Predrag Zarevski, Učiteljski fakultet u Zagrebu, mr. Zrinka Zarevski, klinički psiholog, KBC Zagreb, doc. dr. sc. Joško Vukosav, Visoka policijska škola, Zagreb

Teško je nabrojati TV kanale koji nemaju barem neku CSI seriju, film ili dokumentarce s tematikom psihološkog profiliranja počinitelja brutalnih serijskih zločina. U njima su negativci vrlo inteligentne osobe, u konativnoj domeni dominira mračna trijada i/ili patološka agresivnost i bijes. Na sreću, s druge su strane dobri momci i djevojke, od zločinaca su inteligentniji i obrazovaniji, vođeni su visokim moralnim vrijednostima. I dakako, lijepi su pa da ne bude samo krvi i smrti, sve je začinjeno slatkim ljubavnim jadima pozitivaca. Gledatelj se mora zapitati što je od svega toga realnost, a osnovno je pitanje je li moguće na temelju onog što se zatekne na mjestu zločina odrediti psihološki profil zločinca. Ako se dogodi serija sličnih zločina na temelju dosljednosti u modusu operandi treba predvidjeti sljedeći napad, spriječiti ga, a zločinca poslati iza rešetki (zatvorskih ili bolničkih zatvorenog tipa). Danas o psihološkom profiliranju postoji niz vrlo stručnih knjiga, a još je više specifičnih aspekata profiliranja dostupno na stranicama interneta. U izlaganju se bavimo time što je to psihološko profiliranje, kad se koristi, koje metode postoje, kako otkriti psihološke mehanizme koji leže u osnovi izvršenja tzv. zločina iz strasti (dakle, nije riječ o "klasičnom kriminalu" gdje je osnovni motiv materijalna korist, već je

riječ o teškoj psihopatologiji). Zatim se navode osobitosti pojedinih profila ličnosti prema vrsti delikta, te važan dio procesa profiliranja koji se tiče osobina žrtve i njezina ponašanja prije nego se dogodio krimen. Na koncu ćemo pokušati odgovoriti na pitanje što su mitovi a što je realnost u ovom delikatnom poslu psihologa kao važnih članova tima profiler.

16.00 – 16.30 sati

Perfekcionizam – epidemija novog milenija?

Josipa Mrla, mag. psihologije

Od lat. *perfectus*, što znači gotov, potpun, savršen, dolazi termin perfekcionizam, koji se može objasniti kao težnja za savršenstvom. Pritom su perfekcionista visoko samokritični, boje se neuspjeha i za njih su pogreške neprihvatljive, a u evaluaciji izvršenog imaju nerealno visoke standarde. Kako se razvija perfekcionizam? Koja je razlika između pozitivnog i negativnog perfekcionizma? Narušava li perfekcionizam mentalno zdravlje? Na ta i još mnoga pitanja slušači-šetači dobit će odgovor na predavanju. Uz niz čimbenika koji uvjetuju razvoj perfekcionizma, predavanje će oslikati i neke od okolinskih čimbenika koji pospješuju trend nudenja kriterija savršenstva za zadovoljstvo životom. Najnovija istraživanja pokazuju da generacije rođene u novom mileniju imaju najviše predispozicija za razvoj perfekcionizma. Imperativ perfekcionizma nameće se u svim područjima pojedinčevog djelovanja, u pritisku za ostvarenjem visokih obrazovnih i profesionalnih standarda, u interpersonalnim odnosima, u samoprocjeni vlastite vrijednosti, usporedno s nudenjem nerealističnih kriterija savršenstva na društvenim mrežama i drugim medijima. Kakve posljedice navedeni trendovi imaju na psihičko zdravlje pojedinca?

16.30 – 17.00 sati

Ako rode donose djecu, tko donosi dobre roditelje?

Najava edukativnih predavanja i radionica za roditelje

Tea Bukvić, mag. psihologije, Monika Melnjak, mag. psihologije, Opća bolnica Varaždin

Je li dovoljno samo odlučiti i postati roditelj? Je li dovoljno primijeniti znanje koje smo stjecali “u prolazu” ili promatrajući naše roditelje i uspješnost njihovih odgojnih metoda nad nama samima? Je li tome dovoljno dodati dobronamjerne savjete i gotove recepte naših prijatelja, uz par nasumice odabranih knjiga o njezi i odgoju djece? Velika je istina da se roditelji vrlo često u toj ulozi osjećaju nesigurnima, nemoćnima i nepripremljenima jer se prvobitna ideja o tome kako “biti roditelj” uvelike razlikuje od stvarnosti. Biti “tata i mama” lijepo je, nadahnuto i kreativno iskustvo koje obogaćuje i ispunjava, no istina je i da je to najteži i najodgovorniji posao kojem treba predano i dugo biti posvećen. Osim što je roditeljstvo samo po sebi vrlo izazovno, odvija se u društvenom okruženju koje se neprestano mijenja. Nekad su obitelji bile bliskije, razvodi su bili rijetki. Većina majki je ostajala kod kuće, dok su očevi zarađivali. A danas? Danas slika realnosti uključuje prezaposlenost, razvode, cinične i agresivne junake TV serija i video igrice, nepoštivanje autoriteta, alkohol i nasilje. Statistike su neumoljive te nam, između ostalog, govore i koliko je teško biti roditelj. Od silne želje da odgoje savršeno sretnu, zadovoljnu i uspješnu djecu te udovolje svim zahtjevima i savjetima, roditelji se nerijetko izgube, preplavljeni razočaranjem, frustracijom i osjećajem krivnje. Što mi, kao psiholozi, možemo učiniti? Kako pomoći roditeljima da dođu do svog rješenja te bolje razumiju ponašanja i potrebe vlastite djece? Od veljače u prostorijama Društva psihologa Varaždin kreće novi program edukativnih

predavanja i radionica za roditelje, pod budnim okom psihologinja Tee Bukvić i Monike Melnjak. Ovim predavanjem pokušat ćemo otvoriti prostor i vrijeme za susrete stručnjaka i roditelja te Vas pozvati na zajedničko traganje za najboljim odgovorima na odgojne potrebe Vaše djece. Dobro došli!

17.00 – 17.40 sati

Predstavljanje udruge savjetovališta “Uz tebe sam” Varaždin

Marina Kereša, prof. psih, psihoterapeutkinja, Opća bolnica Varaždin

Udruga savjetovališta “Uz tebe sam” osnovana je 2007. g. u cilju savjetovanja, edukacije, promicanja, razvitka i unapređenja psihofizičkih sposobnosti djece, mladih, roditelja i drugih odraslih osoba, osoba sa oštećenjima CNS-a, neuromotornim poremećajima, osoba sa imunosistemskim bolestima i dr. Bavi se praćenjem i istraživanjem, planiranje rada, ostvarivanjem, te promicanjem znanja i prakse pružanja psihosocijalne pomoći djeci, mladima i roditeljima, te odraslim osobama, podukom djece i mladeži za stjecanje vještina suočavanja s izazovima odrastanja, razvojem samopouzdanja i samoaktualizacije, organiziranjem savjetovanja, seminara, tečajeva za pružanje socijalne, psihološke i pedagoške pomoći, poticanjem medicinske pomoći osobama sa psihičkim, socijalnim, odgojno-obrazovnim i drugim poteškoćama te organiziranjem izleta i zabava kulturno društvenog sadržaja čiji su nosioci članovi. U Udruzi osmišljavamo i provodimo aktivnosti i programe s područja psihosocijalnog rada za djecu, mlade i odrasle osobe kroz rekreativne, odgojno-obrazovne, kulturno-zabavne radionice, igraonice, grupni i individualni rad. Predstaviti ćemo Vam projekte udruge Kreativne radionice za djecu s teškoćama u razvoju, Uspješno roditeljstvo, Uz tebe sam, Vjetar u leđa, Tata-mata učenje. Zbog kvalitetnog dosadašnjeg rada Udruga je ove godine dobila Plaketu Grada Varaždina.

17.40 – 18.30 sati

Majke su do sada bile krivci za sve naše probleme.

Čini se da su i očevi sve spremniji preuzeti dio krivice.

dr. sc. Tea Pahić, mag. psych., Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet

Evolucijska teorija je jedina znanstvena teorija koja pokušava objasniti podrijetlo ljudske obitelji kao i značaj koji obiteljska zajednica i njezine karakteristike predstavljaju u evoluciji čovjeka. Prije nekoliko milijuna godina u poligamnim zajednicama u kojima je brigu za podizanje potomaka vodila isključivo majka dok su očevi imali uglavnom zaštitničku funkciju (Gray i Anderson, 2012). Antropolozi smatraju kako do promjena u obrascima skrbi za dijete dolazi prije otprilike 150 000 godina kada je došlo do naglog povećanja veličine ljudskog mozga. Za razliku od svojih predaka i drugih primata koji su se radali sa setom vještina potrebnih za preživljavanje, ali s mnogo manjim kognitivnim kapacitetom, dijete Homo sapiensa u potpunosti je bilo ovisno o drugima te je, kako bi preživjelo, zahtijevalo dugoročnu intenzivnu skrb i njegu. Ljudsko se novorođenče više nije bilo sposobno samostalno držati za majku pa ga se stalno moralo nositi, te kako Hrđy (2009) zaključuje, trebalo je više njege nego što mu je sama majka mogla pružiti. Kako bi se doprinijelo preživljavanju vrste, na scenu najprije stupaju “tetke”, “strine” i “bake”, dok očevi strpljivo čekaju svoj trenutak. Čini se da je (srećom po sve emocionalno zrele očeve) nakon 150 000 godina taj trenutak konačno i nastupio. Što je dovelo do toga? Mogu li očevi

brinuti o djeci jednako dobro kao i majke? Postoje li dokazi za to? Mogu li novi obrasci ponašanja očeva dovesti do promjena u strukturi obitelji ili čak promjena na razini svjesnosti čovječanstva?

18.30 – 19.30 sati

Briga o sebi i odgovornost za odnos s drugima

Lina Đulvat, psihoterapeutkinja, Psihološki centar Razvoj, Varaždin

Svako živo biće teži uspostavi bliskih i harmoničnih odnosa sa drugima. Odnosi s članovima obitelji, s prijateljima posebno su nam važni i oni nam donose mnogo ugodnih zajedničkih trenutaka koje zadovoljavaju naše (ljudske) potrebe za pripadanjem, poštovanjem, samoostvarenjem, uspjehom i sigurnosti. Ipak, ponekad, kada iste potrebe bivaju ugrožene, dolazi do konflikta.

Iako je zdravi konflikt šansa za rast i razvoj, kako pojedinca, tako i odnosa, konflikt kojeg ne znamo razriješiti neminovno utječe kako na kvalitetu samog odnosa, tako i vlastito (ne)zadovoljstvo.

Predavanje ima za cilj ukazati na važnost brige o sebi kao preduvjeta za kvalitetne odnose s drugima, preuzimanja odgovornosti za ono što nam se u tim odnosima događa te produbiti razumijevanje, kako za svoje, tako i za potrebe drugih što povećava šansu za uspješnu prevenciju te razriješena već postojećih konflikata.

Petak 16.02.2018

Dvorana UNIN-2 111

15.40 – 16.00 sati

Uloga tjelesne aktivnosti u upravljanju stresom

Zdravka Kos, dipl. med. tech, Interna hematologija i onkologija, Dnevna bolnica, OB Varaždin

Stres je normalna pojava koja nema ni pozitivno ni negativno značenje već je dio čovjekova rasta i razvoja. Optimalna količina stresa je korisna i nezamjenjiva da bismo napredovali u mnogim područjima. Sveprisutni stres izaziva brojne fiziološko - biokemijske promjene koje na različite načine djeluju na psihološki status čovjeka. Navedene adaptacijske promjene pripremaju organizam na borbu ili bijeg, no kako čovjek današnjice često nije u mogućnosti obračunati se sa stresorom ili pobjeći od njega, sve te promjene ostaju neprocesuirane i štete, odnosno ugrožavaju zdravlje. Tjelovježba i sport mogu pomoći na mnoge načine. S obzirom na to potrebne su neke promjene u životu koje trebamo napraviti u svrhu očuvanja osobnog psihičkog i fizičkog integriteta. Učiniti svoj život urednijim, dati si vremena za odmor, smanjiti pritiske iz okoline. Smanjiti broj sati provedenih na poslu. Naučiti češće reći NE kada drugi neopravdano i nepotrebno zahtijevaju vaše vrijeme i energiju. Uvrstiti u svoj život tjelesnu aktivnost, upražnjavanje vježbanja ili sporta bilo koje vrste. Svrha predavanja je potaknuti aktivnosti i razmišljanja korisna za što optimalnije i kvalitetnije nošenje sa stresom.

16.00 – 16.30 sati

Tko ili što je Ego?

Andrej Preglej, mag. psych., Centar za rehabilitaciju Varaždin

Izlaganje će se baviti egom ali u psihološkom smislu te će odgovoriti na pitanja: Što je ego? Kako na njega gleda psihoanaliza i koje funkcije on izvršava? U svakodnevnom govoru često možemo čuti riječ ego. Najčešće možemo čuti da je nečiji ego povrijeđen ili da je ogroman. Na internetu se nude različita tumačenja o tome što je ego. Iz nekih tumačenja se može zaključiti da je ego nešto što pojedinac mora obuzdati ako želi biti bolja osoba. Psiholozi također koriste riječ ego koju automatski povezuju s Freudom. Za Freuda je ego bio vrlo bitan dio u trodjelnoj strukturi ličnosti (id, ego i superego) bez kojeg pojedinac ne bi mogao normalno funkcionirati u društvu. Izlaganje će se baviti egom, ali u psihološkom smislu, te će odgovoriti na pitanja: Što je ego? Kako na njega gleda psihoanaliza i koje funkcije on izvršava?

16.30 – 17.00 sati

Model županijskog sustava ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih supstanci

Diana Uvodić-Đurić, dr. med., specijalist školske medicine, Djelatnost za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije

Nove psihoaktivne supstance, poznatije kao nove droge, su prirodne ili, najčešće, sintetičke tvari koje imaju sposobnost stimulacije ili depresije središnjeg živčanog sustava, te mogu dovesti do halucinacija, promjene razmišljanja i promjene doživljaja stvarnosti, promjene stanja svijesti i/ili raspoloženja, poremećaja ravnoteže i drugih motoričkih ispada. Na tržištu se pojavljuju u raznim oblicima: mješavina bilja koja se prodaje kao "osvježivač prostora", soli za kupanje, gnojiva za biljke, a mogu se pojaviti i kao smola, bijeli prah ili kristali, ulje, tablete ili u raznim drugim oblicima. Primarno nisu namijenjene za ljudsku konzumaciju, što često bude jasno istaknuto na njihovoj ambalaži, a ljudi ih konzumiraju s ciljem postizanja njihovog psihoaktivnog učinka. Za razliku od tzv. tradicionalnih ilegalnih droga, mnoge nove droge ne podliježu zakonskoj kontroli. Brojni su njihovi štetni učinci po zdravlje, zabilježeni su i smrtni ishodi, a zbog često neutvrđenog kemijskog sastava i farmakološkog djelovanja, dugoročne posljedice njihovog konzumiranja tek se otkrivaju. Nove psihoaktivne tvari uočene su kao pojava na međunarodnoj sceni još 1997. godine, te je uskoro prepoznata i potreba uspostave sustavnog ranog upozoravanja u slučajevima njihovog pojavljivanja. U svrhu što bržeg prikupljanja informacija s terena i stvaranja uvjeta za mogućnost bržeg reagiranja kod pojave novih psihoaktivnih supstanci na lokalnoj razini, Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH potaknuo je razvijanje Županijskog sustava ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari kao pilot projekt u Međimurskoj županiji. U suradnji s Povjerenstvom za suzbijanje zlouporabe droga Međimurske županije formiran je model županijskog sustava ranog upozoravanja u koji su uz Djelatnost za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije kao koordinatora, Policijsku upravu Međimursku, Županijsku bolnicu Čakovec, Zavod za hitnu medicinu, Dom zdravlja Čakovec, sve osnovne i srednje škole te visoka učilišta kroz Školske preventivne programe i Centar za socijalnu skrb

Čakovec, uključene i pravosudne ustanove, nevladine udruge, lokalna samouprava i mediji. Uspostavljanje modela razmjenjivanja saznanja o korištenju sredstava ovisnosti na području naše županije, koja se ne mogu dokazati testiranjem na metabolite tradicionalnih sredstava ovisnosti, a daju različite simptome uočljive nakon konzumacije, pomaže poboljšati učinkovitost intervencija nakon uočenog konzumiranja, ali ujedno čini snažnijima i djelotvornijima naše preventivne mjere i aktivnosti.

17.00 – 17.30 sati

Rana prevencija poremećaja hranjenja “Baš je dobro biti JA”

Ivana Vrbat, mag. psych., Centar za poremećaje hranjenja BEA, Zagreb

Interaktivno predavanje bavit će se predstavljanjem pilot programa rane prevencije poremećaja hranjenja “Baš je dobro biti JA” koji je ove školske godine prvi put proveden u različitim osnovnim školama u Zagrebu. Program je usmjeren učenicama osmih razreda osnovnih škola kao rizičnoj skupini za razvoj poremećaja hranjenja. Mlade djevojke u većem su riziku od razvoja poremećaja hranjenja koji sve više zahvaća mlađu dob s obzirom na utjecaj medija i na trend dijeta koje se promoviraju u društvu. Tijekom provedbe ovog programa, djevojke prolaze kroz ciklus od 6 interaktivnih radionica koje obrađuju teme poput razvoja samopoštovanja i zdravog odnosa prema prehrani i svom tijelu te razvijanje kritičkog odnosa prema sadržajima u medijima. U ovom interaktivnom predavanju upoznat ćete se s temama radionica, a moći ćete iskusiti i neke od aktivnosti koje su obuhvaćene radionicama, a na kraju predavanja složiti ćete se da baš je dobro biti JA!

17.30 – 18.00 sati

Odnos između stigmatizacije bazirane na prekomjernoj tjelesnoj težini, crta ličnosti, socijalne podrške i zdravlja kod adolescenata

Anita Maglov, mag. psych. Centar za socijalnu skrb Čakovec

Sve više istraživanja danas bavi se problemom pretilosti kod djece i adolescenata, koji postaje jedan od glavnih problema javnog zdravstva 21. stoljeća. Zajedno s pretilošću dolazi i pojava stigmatizacije koja narušava psihičko i fizičko zdravlje djece i adolescenata. Kako bi se smanjili negativni efekti stigmatizacije na zdravlje, važno je djelovati na zaštitne faktore poput crta ličnosti i socijalne podrške kod adolescenata. Cilj predavanja je predstaviti ispitane efekte stigmatizacije bazirane na tjelesnoj težini na psihičko i fizičko zdravlje adolescenata te moderatorsku ulogu crta ličnosti i socijalne podrške u navedenom odnosu. Istraživanje je provedeno na 571 učeniku, prosječne dobi od 16 godina, u srednjim školama na području grada Čakovca. Ispitanici su ispunjavali samoprocjensku Mjeru doživljaja stigmatizacije zbog tjelesne težine, Upitnik petofaktorskog modela ličnosti, Upitnik socijalne podrške, Upitnik tjelesnih simptoma te Skalu depresivnosti, anksioznosti i stresa. Dobiveni rezultati ukazuju na značajan efekt stigmatizacije na tjelesne simptome, simptome depresije, anksioznosti i stresa. Podrška obitelji značajan je faktor u odnosu stigmatizacije na temelju tjelesne težine i tjelesnih simptoma te simptoma stresa. Ekstraverzija i savjesnost pokazali su se kao zaštitni faktori u ublažavanju negativnih efekata stigmatizacije na tjelesne simptome.

18.00 – 18.20 sati

Anoreksija nervoza – važnost cjelovitog pristupa

Kristina Hudler, bacc. med. techn., Jurica Veronek, mag. med. techn., Dječji vrtić "Iva-nčice", Sveučilište Sjever, Odjel za sestrinstvo

Anoreksija nervoza paradigmatki je poremećaj hranjenja tipičan za razdoblje adolescencije, međutim, javlja se i u drugim dobnim skupinama. Iskrivljena percepcija vlastitog tijela i negativni doživljaj pojedinih njegovih dijelova dovodi do ustrajnog gladovanja i gubitka tjelesne težine, što se s aspekta oboljelih smatra srećom i ispunjenjem. Aktivnu fazu bolesti karakterizira niski indeks tjelesne mase i komplikacije vezane uz pothranjenost, koje sugeriraju hospitalno liječenje ili medicinsko vođenje. Obzirom da bolest ima naglašenu komorbidnu psihopatologiju i socijalnu dimenziju, izrada smjernica liječenja nužno uključuje psihoterapijski tretman. Optimalan ishod liječenja podrazumijeva medicinski i psihosocijalni oporavak, te zahtijeva cjeloviti pristup i posebno educirane kadrove koji će voditi brigu o specifičnim potrebama bolesnika koje proizlaze iz njegove ili njezine individualne situacije. Holistički pristup u zdravstvenoj njezi, uz ostala njegova obilježja, znači stvaranje sigurne i poticajne okoline za prihvaćanje promjena i pozitivnog stava prema liječenju.

18.20 – 18.40 sati

Moderni pristup zbrinjavanja osoba oboljelih od pervazivnih razvojnih poremećaja – model Norveške

Barbara Stručić, studentica 3. godine sestrinstva, Jurica Veronek, mag. med. techn., v. pred., Sveučilište Sjever, Sveučilište Sjever Varaždin, Odjel za sestrinstvo

Pervazivni razvojni poremećaji zahvaćaju sve aspekte dječje ličnosti koje uzrokuju širok raspon poremećaja u razvoju kod djece i adolescenta. Kompleksan i sveobuhvatan razvojni poremećaj predstavlja veliki izazov kako za samog oboljelog pojedinca, tako i za okolinu koja nastoji pružiti odgovarajuću brigu. Većina osoba oboljelih od pervazivnog razvojnog poremećaja izgledom se ne razlikuje od drugih, što otežava okolini da razumije zašto se takve osobe drugačije ponašaju. U norveškom sustavu zbrinjavanja djeluju tako da ukoliko i postoji sumnja na pervazivni razvojni poremećaj ili dijagnoza bolesti koja nije razjašnjena pristupa se individualno svakome prilagođenim obrazovanjem i usavršavanjem. Važnost metoda zbrinjavanja u Norveškoj temelji se na ranom otkrivanju i momentalnom pristupanju oboljeloj osobi. Rana dijagnoza, informacije i profesionalna pomoć vode do dugoročnih ciljeva i rezultata. Kada se završi dijagnostička pretraga u specijalističkoj zdravstvenoj službi, važno je da roditelji djeteta ili sama oboljela osoba dobe sve informacije o pravima koja mogu potraživat. Mjere pomoći moraju biti planirane, dobro pripremljene, kontinuirane i sveobuhvatne kako bi doprinijele trajnom dobrom životu. Na izlaganju ću govoriti o tome kako norveški sustav zbrinjavanja oboljelih od pervazivnih razvojnih poremećaja funkcionira i što sve pruža za bolju kvalitetu života oboljelih.

18.40 – 19.00 sati

Starenje

Iva Makovec, bacc. med. techn, Dom zdravlja Čakovec, Andreja Bogdan, klinički psiholog, Sveučilište Sjever Varaždin, Odjel za sestrinstvo

Broj starijih osoba ubrzano raste u ukupnoj populaciji. U budućnosti se očekuje nastavak takvog trenda i ubrzanog povećanja broja starijih osoba u odnosu na ukupan broj stanovništva. Promjene koje donosi proces starenja, kao što su odlazak u mirovinu, smanjena funkcionalna sposobnost, povećani rizici od bolesti, socijalna isključenost, gubitak bliskih osoba i slično, stvaraju potrebu starijih osoba za potporom obitelji i zajednice. Provedeno je istraživanje stavova prema osobama starije životne dobi na prigodnom uzorku, njihovom položaju u društvu, te vlastita očekivanja sudionika o starosti i životu putem anonimnog online anketnog upitnika objavljenog na društvenim mrežama u vremenskom razdoblju od 19.06.2017 - 23.06.2017. Od ukupnog broja sudionika (296), većina su bile osobe ženskog spola (257, 86,1%). Prosječna starosna dob svih sudionika bila je 34,24 godine. Rezultati istraživanja ukazuju na nedostatak vremena i životnih vještina mlađih naraštaja koje su potrebne za brigu o starijim članovima obitelji. Čak 193 (65,2%) sudionika smatra da starije osobe koje su bolesne i ne mogu brinuti o sebi treba smjestiti u starački dom. Također, 214 (73,2 %) sudionika slaže se s tvrdnjom da osobe starije životne dobi teže prihvaćaju novitete i imaju smanjen adaptacijski kapacitet. Slaganje s tvrdnjama koje navode da su osobe starije životne dobi građani drugog reda 113 (38,2%), da u našem društvu nema za njih mjesta 37 (12,5), da su najčešći korisnici zdravstvenih usluga čime i troše najveći dio sredstava zdravstvenog sustava 125(44,2%) ukazuju na nepovoljne trendove, postojanje predrasuda i negativnih stavova o starijim osobama. Kada se radi o projekciji sebe u starijoj životnoj dobi, kakvim se zamišljaju u starosti, čak 117 (39,5%) sudionika istraživanja navodi da će im u starosti biti teže nego njihovim roditeljima, što ukazuje na određenu nesigurnost u pogledu egzistencije i ostvarenju prava iz socijalnog i mirovinskog sustava. Kako su sudionici istraživanja mlađe i mlade srednje dobi, takvoj projekciji vjerojatno doprinose problem vezani uz zapošljavanje, nedostatak stalnih prihoda, niska primanja, neizvjestan opstanak postojećeg mirovinskog sustava. Oko trećine sudionika smatra da će u starosti svima ići na živce 95 (32,1%), a čak 240 (81,1%) sudionika misli da u starosti neće živjeti sa svojom djecom. Uz postojanje znatnih individualnih razlika u brzini starenja znatne su i individualne razlike u doživljaju starosti koji može, ali i ne mora odgovarati stvarnoj kronološkoj dobi. Rezultati potkrepljuju izreku “Star si onoliko koliko se osjećaš starim”, i s tom se tvrdnjom složilo 257 (86,8%) sudionika.

Promicanje važnosti kvalitetne brige i zdravstvene skrbi o starijim osobama uzimajući u obzir njihov doprinos zajednici u prošlosti, zadaća je svih nas.

19.00 – 19.20 sati

Vještine suočavanja bolesnika s bolešću – coping strategija

Ivana Matoša, 3. godina studija Sestrinstva, Maja Marković, 3. godina studija Sestrinstva, Jurica Veronek, mag. med. techn., v. pred., Sveučilište Sjever, Sveučilište Sjever Varaždin, Odjel za sestrinstvo

Za razliku od drugih zdravstvenih djelatnika, medicinske sestre/tehničari gotovo 80 % radnog vremena provode s pacijentima. Okosnica profesije, prema V. Henderson, je pružiti pomoć po-

jedincu, bolesnom ili zdravom, u obavljanju aktivnosti koje doprinose zdravlju ili oporavku, a koje bi obavljao samostalno kada bi imao potrebnu snagu, volju ili znanje. Potonje uključuje ne samo fizičku, već vrlo često i psihološku potporu. Medicinska sestra pacijentu daje snagu kad posustaje te volju za životom i oporavkom, a nužan alat koji pritom ima je znanje kojim raspolaže. Za pružanje kvalitetne zdravstvene zaštite, nužno je ne samo poznavanje biomedicinskih znanja i vještina, već i dobro poznavanje teorija, metoda i tehnika s područja psihologije i srodnih znanosti. Cilj je da zdravstveni djelatnici znanjem, razumijevanjem i podrškom mogu humanizirati i unaprijediti kvalitetu života oboljelih ljudi. Naglasak u radu je podrška pacijentu od strane medicinske sestre, s posebnim osvrtom na coping strategiju, točnije na načine suočavanja s bolesti. Vrlo često među sestrijskim intervencijama pronalazi se termin – pružanje psihološke potpore pacijentu. Za njezinu uspješnu provedbu nužno je poznavanje biopsihosocijalnog pristupa zdravlju. Tek se tada može dobiti odgovor na glavno pitanje: Kako pomoći oboljelom da se lakše suoči s dijagnozom, terapijom ili prognozom teške bolesti?

19.20 – 19.40 sati

Žalovanje u palijativnoj skrbi

Nataša Dumbović, bacc. med. techn., Koordinatorica za palijativnu skrb u Varaždinskoj županiji, Dom zdravlja Varaždinske županije

Palijativna skrb nije samo briga za palijativnog bolesnika nego i za njegovu obitelj. Skrb za obitelj i primarne njegovateljke uključuje podršku za vrijeme bolesti, pripremu za gubitak i podršku u žalovanju. Žalovanje još uvijek nije prepoznato kao aktivna faza brige za obitelj, te se smatra da smrću bolesnika prestaje i skrb za obitelj. Razvojem palijativne skrbi dolazi do promjena i aktivne skrbi i za obitelj. Da bih se aktivno skrbili za obitelj potrebne su promjene u stavovima cjelokupne zajednice. Kako promijeniti stavove o smrti i potaknuti obitelji da međusobno razgovaraju i planiraju kraj života što će im pomoći i u procesu žalovanja. Kako pripremiti obitelj na gubitak voljene osobe? Kada ta priprema počinje? Kako pomoći obitelji u žalovanju? Kako u obitelji prepoznati "najranjivijega" člana? Mnoga su pitanja na koja tražimo odgovore. Put bolesti dug je, bolan i težak. A sama pomisao na smrt voljene osobe sa čijim životom su međusobno povezani i naši životi dolazi do straha, patnje i negiranja neizbježnoga. Događaji i okolnosti tijekom bolesti, međusobni odnosi, osobna ranjivost pojedinog člana obitelji utječu na tijek žalovanja. Koja je uloga profesionalaca, zajednice, a i same obitelji? Koja je uloga palijativne skrbi? Cilj je otvoriti u javnosti temu jednog dijela ciklusa života, učestalo prihvaćenu kao tabu-temu smrt.

Subota 17.02.2018.

Sveučilište Sjever, Dvorana UNIN-2 101

10.00 – 10.30 sati

Preventivni Program “Procvjetajmo”

Berta Bacinger Klobučarić, prof. psihologije, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije

Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije i Knjižnica “Nikola Zrinski” Čakovec provode preventivni program pod nazivom Procvjetajmo. Riječ je u ciklusu radionica namijenjenih djeci osnovnoškolske dobi, s ciljem kreiranja pristupačnog načina unapređivanja i učvršćivanja znanja i vještina potrebnih za uspješnu prilagodbu djece društvenoj okolini, školi, vršnjacima i izazovima društva. Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije i Knjižnica “Nikola Zrinski” Čakovec ustanove su koje promoviraju pozitivne navike i životne vrijednosti te zajednički mogu usuglasiti svoje aktivnosti osmišljavanjem načina približavanja potrebama djece i mladih za njihovo socijalno sazrijevanje. Program je zamišljen na način provođenja radionica, koje su forma rada s djecom koja omogućuju neposredno učenje, podrazumijevaju uspješne načine komunikacije, te su svojom dinamikom bliske djeci. Teme radionica pokrivaju područja kojima se “trenira” djecu i mlade u osobnim i socijalnim vještinama zdravog življenja, opskrbljuje ih se kapacitetima za uspješno afirmiranje vlastitih snaga, iskorištavanjem zdravih mogućnosti donošenjem dobrih i pozitivnih odluka u životu, uči općim i specifičnim znanjima i vještinama samopomoći. Neke od tema radionica: Ljubav – samo jedan od niza osjećaja, Rješavanje sukoba kroz igrokaz, Promicanje pozitivnih životnih vrijednosti. Polaznici radionica bili su djeca regrutirana u dogovoru s čakovečkim osnovnim školama. Radionice vode Blaženka Hunjadi Bašek – djelatnica Knjižnice i Berta Bacinger Klobučarić, psihologinja Zavoda. Program je redovito evaluiran. Pokazuje se potreba za daljnjim provođenjem, te se aktualno provodi treću školsku godinu.

10.30 – 11.00 sati

Uloga psihologa i psiholoških intervencija na promjenu nepoželjnog ponašanja kardioloških bolesnika

Gordana Kamenečki Puclin, klinička psihologinja, Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice

Kardiovaskularne bolesti vodeći su uzrok smrtnosti u visoko industrijaliziranim zemljama, u koje spada i Hrvatska. Stopa smrtnosti u RH iznosi 562,5 osoba na 100.000 stanovnika. Koronarne bolesti srca izazvane su aterosklerozom koronarnih arterija. Porast stope smrtnosti povezan je s produljenjem životnog vijeka, promjenama životnog stila i tempa, promjenama prehrambenih navika, smanjenjem tjelesnih aktivnosti i učestalijoj izloženosti stresogenim čimbenicima. Čimbenici rizika koronarnih bolesti su: dob, spol, genetika, hipertenzija, visoka razina lipida u krvi, pušenje, dijabetes, stres, povećana tjelesna težina, nedovoljna tjelesna aktivnost, psihološki čimbenici, socijalni čimbenici. Rehabilitacija kardioloških bolesnika je opsežan i du-

gotrajan proces koji uključuje: medicinsku procjenu zdravstvenog stanja, tjelovježbu, mijenjanje kardiovaskularnih čimbenika rizika, edukaciju i savjetovanje. Cilj rehabilitacije je smanjiti rizik nagle smrti ili ponovnog srčanog udara, kontrolirati simptome bolesti, poboljšati psihosocijalni i radni status bolesnika. U centrima stacionarne kardiološke rehabilitacije, kakav je i Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, tretman se provodi tri tjedna. Cilj praćenja: utvrditi promjenu u tjelesnoj težini na kraju kardiološke rehabilitacije. Utvrđena je statistički značajna razlika u tjelesnoj težini nakon završene rehabilitacije. Ograničenja u kontroliranju trajnosti promjena ponašanja vezana su uz vremensku ograničenost boravka na stacionarnoj kardiološkoj rehabilitaciji, stoga je važno nastaviti praćenje bolesnika nakon odlaska s rehabilitacije (grupe podrške kroničnim bolesnicima).

11.00 – 11.30 sati

Mogućnosti i perspektiva neuropsihologijske procjene i rehabilitacije

dr. sc. Ljiljana Pačić-Turk, Hrvatsko katoličko sveučilište

U današnje vrijeme primjećuje se porast broja mladih, radno sposobnih ljudi, koji su pretrpjeli manja ili veća mozgovna oštećenja različitih etiologija (npr. potres mozga i nagnječenje mozga kao posljedica saobraćajne nesreće, mozgovni udar, frontotemporalna demencija) i u svakodnevnom životu se suočavaju s različitim poteškoćama – smetnjama pamćenja, otežanim govorom ili poteškoćama razumijevanja govora, nemogućnošću planiranja i organiziranja aktivnosti, depresivnim raspoloženjima i slično. Neuropsihologijska procjena pokazala se izrazito važnom za utvrđivanje vrste i jačine deficita mentalnih funkcija te praćenje oporavka tih funkcija tijekom vremena proteklog od nastanka ozljede, a prva neuropsihologijska procjena nakon ozljeđivanja također služi i kao osnova za određivanja individualnog programa i postupaka neuropsihologijske rehabilitacije. Neuropsihologijska procjena mora biti sveobuhvatna (obuhvatiti veliki broj mentalnih funkcija) i uobičajeno sastoji se od kliničkog intervjua, primjene velikog broja neuropsihologijskih testova i tehnika te opažanja ponašanja, a može se proširiti i nekim drugim metodama. U novije vrijeme u svrhu dijagnostike i rehabilitacije koriste se i računalni programi i postupci. Individualni program rehabilitacije treba biti primjeren određenom bolesniku te razvojni. Pri tome treba naglasiti važnost multidisciplinarnog tima čije se aktivnosti tijekom procesa rehabilitacije nužno trebaju nadopunjavati. Neuropsihologijska procjena i dalje će ostati glavna metoda procjene mentalnog funkcioniranja bolesnika s mozgovnim oštećenjima, ali će se metode te procjene kao i metode neuropsihologijske rehabilitacije stalno nadopunjavati novim suvremenim postupcima i istraživanjima njihove učinkovitosti.

11.30 – 12.00 sati

Sve što ste željeli znati o studiju psihologije

Predstavljanje studija psihologije u Hrvatskoj

dr. sc. Ljiljana Pačić-Turk, Hrvatsko katoličko sveučilište

doc. dr. sc. Mirjana Tonković, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

12.00 – 12.40 sati

Seksualnost osoba starije životne dobi

Iva Žegura, mr. spec. kliničke psihologije, Klinika za psihijatriju Vrapče, Zavod za biologijsku psihijatriju i psihogerijatriju, Zagreb

Zahvaljujući napretku medicine u tretmanu kroničnih bolesti te boljim standardima životnih uvjeta produljena je prosječna očekivana životna dob. Udio osoba starije životne dobi u Hrvatskoj iznosit će 26.8% do 2050. g. prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. S obzirom na to, važno je poticati svijest unutar profesije psihologije, ali i u društvu o različitim potrebama osoba starije životne dobi pa tako i seksualnosti osoba starije životne dobi. Na seksualnost osoba starije životne dobi utječe njihovo psihofizičko stanje, partnerski odnosi, socio-ekonomski uvjeti, ali i stavovi kako samih osoba starije životne dobi, njihovih staratelja ili skrbnika, sustava koji im pruža zaštitu te društva u cjelini o seksualnosti i intimnosti u starosti. Razina seksualne aktivnosti i interes za seksom mijenjaju se starenjem. Jednako kao i za mnoge druge aspekte seksualnosti kada govorimo o intimnosti i seksualnosti osoba starije životne dobi susrećemo se s mnogo predrasuda i mitova te je cilj ovoga izlaganja prikazati činjenice koje se odnose na seksualnost osoba starije životne dobi.

12.40 – 13.00 sati

Upotreba Benton testa vizualne retencije u neuropsihologijskoj procjeni – prikaz slučaja

Ivica Medanić, klinički psiholog., doc. dr. sc. Mladen Mavar, klinički psiholog, Psihijatrijska bolnica Ugljan

U ovom radu će biti predstavljen Benton test vizualne retencije, jedan od najpoznatijih i najčešće korištenih testova za ispitivanje vizualnog pamćenja, vizualne percepcije i vizuokonstruktivnih sposobnosti, a koji klinički psiholozi koriste pri neuropsihologijskoj procjeni pacijenata. U sklopu istog će se prikazati slučaj jednog pacijenta koji je na neuropsihologijsku procjenu došao nakon krvarenja u području malog mozga, koji je u dva navrata bio na procjeni, u sklopu kojih je bio primijenjen ovaj test.

13.00 – 13.30 sati

Uloga psihologa u dijagnostici i liječenju malignih tumora mozga

Valerija Hauptfeld, klinička psihologinja, Klinika za neurokirurgiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, KBC Zagreb

Maligni tumori mozga mogu biti primarni ili sekundarni. Primarni tumori nastaju iz različitog dijela mozgovnog tkiva. Sekundarni tumori su metastaze drugih primarnih tumora koji su se proširili krvotokom u mozak. Prema stupnju malignosti tumori se klasificiraju na ljestvici od I – IV. Gradus III i IV su maligni tumori koji nakon operacije zahtijevaju zračenje i kemoterapiju. Najčešći maligni tumori su gliomski tumori među kojima je najzločudniji glioblastom. primjenjuje temozolomid kao specifični citostatik namijenjen liječenju glioblastoma. Uloga psihologa kod bolesnika s malignim tumorima mozga ima višestruku ulogu.1. *Psihodijagnostika kognitivnih deficita.* Naša iskustva pokazuju da kod cca 25% bolesnika oboljelih od glioblastoma po-

stoperativno nisu nađeni značajni kognitivni deficiti, kod cca 50% bolesnika su nađeni blaži do umjereni kognitivni deficiti, a samo kod 25% bolesnika su nađeni jaki deficiti.² *Savjetovanje i suport*. Mnogi bolesnici su zbunjeni zbog svoje dijagnoze, načina liječenja i svoje reakcije na bolest i liječenje na što se nadovezuju i kognitivni deficiti. Većina bolesnika je u početku onkološke terapije u fazi negiranja, mali broj pokazuje latentnu anksioznost, a vrlo mali broj otvorenu depresivnu reakciju ili agresiju.³ *Podrška obitelji*. Teška maligna bolest koja mijenja osobnost bolesnika može biti veliko opterećenje za obitelj, naročito za bračnog druga i djecu (ili roditelje). Rad s članovima obitelji u smislu edukacije o posljedicama bolesti kod konkretnog bolesnika te kako se nositi s promjenama ponašanja pomaže u prihvatanju i prilagodbi obiteljskog života. Tu su naravno uključeni i mnogi financijski i organizacijski problemi te neizbježno pitanje o fatalnom ishodu bolesti.

13.30 – 14.30 sati

“Što mogu naučiti i primijeniti od vrhunskih sportaša?”

*Luka Škrinjarić, mag. psych. direktor tvtk Mentalni Trening j. d.o.o.,
Sanja Petrić, mag. psych.*

Saznajte kako funkcioniraju vrhunski sportaši. Što je to što ih čini tako dobrima u poslu kojim se bave? Koje su stvari kojih se oni sami svakodnevno pridržavaju? Saznajte koje tehnike oni sami koriste, a možete ih koristiti i vi. Ne morate biti sportaš ili se baviti sportskom aktivnošću da biste mislili i živjeli kao naši sportski idoli. Saznajte kako!

14.30 – 15.20 sati

Kako se dobro posvađati? Naučite kako konstruktivno rješavati sukobe u vezi

prof. dr. sc. Željka Kamenov, Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet u Zagrebu

Istraživanja pokazuju da sukobi sami po sebi ne moraju nužno biti loši, već da mogu rezultirati i pozitivnim ishodima. Sukobi omogućuju partnerima izraziti svoje osjećaje te zajednički osmisliti kreativna rješenja postojećih problema. Uspješno razriješeni sukobi čak jačaju vezu i međusobnu povezanost partnera. Ono što je bitno za kvalitetu odnosa je način na koji se sukob rješava. Bitno je procijeniti što želimo dobiti time - prekinuti odnos s osobom s kojom se ne slažemo - reći joj sve što je ide i nikada s njom više ne komunicirati ili riješiti postojeći problem i sačuvati dobar odnos. Ako želimo zadržati odnos, tada moramo naći način kako najbolje riješiti sukob kako bismo poboljšali, a ne smanjili kvalitetu odnosa. Izražavanje u obliku JA-poruka, asertivno komuniciranje i aktivno slušanje vještine su koje pomažu konstruktivnom rješavanju sukoba i pridonose kvaliteti odnosa koje imamo. Radionica je namijenjena populaciji starijoj od 15 godina.

15.20 – 15.40 sati

Trening životnih vještina u Primorsko-goranskoj županiji

Sanja Ćosić, prof., Daina Udovicich Corelli, mag. psih., Nastavni Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije

Promicanje zdravlja je proces kojim se ljudima omogućava preuzimanje kontrole nad odrednicama zdravlja, a time i njegovo unapređivanje. Usmjeren je na osposobljavanje ljudi za djelovanje. Jedno od okruženja za ostvarivanje ciljeva promocije zasigurno je škola koja, uz obitelj, ima glavnu ulogu u učenikovom životu kod roditelja i zajednice te postoji mogućnost kratkoročne i dugoročne evaluacije.

Od 2005. godine u Primorsko-goranskoj županiji Odsjek za promicanje i zaštitu mentalnog zdravlja Nastavnog zavoda za javno zdravstvo organizira i koordinira program promicanja zdravlja "Trening životnih vještina". Cilj je TŽV-a da poveća kompetenciju na više razina, pripremajući djecu/mlade za prikladne odgovore na izazove u mnoštvu okruženja i okolina tj. na izbore koji čuvaju zdravlje. Dakle, osnaženu kompetenciju i kroz program usvojene vještine moguće je primijeniti na širok spektar ponašanja. Odsjek priprema pisane radne materijale za provoditelje i učenike, organizira edukaciju za provoditelje, pruža tehničku podršku i evaluira proces implementacije i ishoda. Program se provodi u većini osnovnih škola. Primorsko-goranske županije (2016. /17. šk. god. – 54 škole, 9976 učenika 3.,4.,5.,6. i 7. razreda). Tijekom osam do dvanaest radionica po generaciji radi se na razvijanju osobina i vještina koje su prepoznate kao zaštitni čimbenici. Tri su domene kompetencije na koje cilja ovaj program: osobne vještine (slika o sebi i ponašanje, postavljanje ciljeva, samoopažanje i samopotkrepljivanje, rješavanje problema, odlučivanje, ovladavanje stresom i tjeskobom), opće socijalne vještine (djelotvorna komunikacija, vještine konverzacije, postavljanje i odgovaranje na zahtjeve, asertivnost) i vještine odupiranja (svjesnost medijskih i drugih socijalnih utjecaja).

15.40 – 16.00 sati

Uloga kliničkog psihologa u rodilištu

dr. sc. Karin Kuljanić, Centar za psihologiju, Klinika za ginekologiju i porodništvo - KBC Rijeka

U predavanju će biti opisane specifičnosti rada kliničkog psihologa u rodilištu. Primarna populacija su žene koje tijekom svog reproduktivnog i post-reproduktivnog životnog razdoblja razviju poteškoće ili nemogućnost u svakodnevnom funkcioniranju, kao manifestaciju psihološkog odgovora na somatske simptome/stanje (unutar razdoblja prilagodbe na novu životnu ulogu). Bit će prikazane zastupljenosti određenih psihičkih smetnji i intervencija u Ambulanti za reproduktivno zdravlje i seksualnu terapiju. U domeni perinatologije sudionici će biti upoznati s radom na promociji reproduktivnog zdravlja i zdravstvene pismenosti, ublažavanju ili otklanjanju seksualnih teškoća/poremećaja, razvoju partnerskih odnosa, pripremi za porod, pružanju podrške u roditeljstvu, psihološko savjetovanje parova prije i tijekom MO. Svakako jedna od ključnih djelatnosti je pružanje psihološke pomoći u okviru protokola za perinatalni gubitak. Osim toga, bit će prezentirane specifičnosti neonatološke podrške: podrška pri povezivanju majke i nedonoščeta, poticanje razvoja privrženosti, uključivanje očeva (povezanost s bebom i podrška majci), tugovanje itd.

16.00 – 16.20 sati

Pristup mrežnim stranicama i popularnoj društvenoj mreži učenika srednjih škola Virovitičko-podravske županije

Jasna Per-Kožnjak, prof. psihologije i psihoterapeutkinja, Psihološki centar Putokaz, Ljiljana Matošević, prof. psihologije, Srednja škola Marka Marulića” Slatina, Melita Schmitz, prof. kroatistike, dipl. bibl. mentor, certificirani menadžment trener za razvoj osobnosti i coaching, Osnovna škola Eugena Kumičića” Slatina

Uvod: Autorice ovim radom prikazuju neke osnovne značajke pristupa mrežnim stranicama i popularnoj društvenoj mreži “Facebook”, kod dijela srednjoškolske populacije učenika s područja Virovitičko podravske županije. Posredno su ispitani i stavovi roditelja prema vremenskim ograničenjima posjeta mrežnim stranicama. Metode i rezultati: Prikazani rezultati dobiveni su kvalitativnom analizom podataka ankete provedene među učenicima drugih razreda srednjih škola u Virovitici: “Tehnička škola”, “Strukovna škola”, “Katolička klasična gimnazija s pravom javnosti”, a u Slatini: “Srednja škola Marka Marulića” i “Industrijsko-obrtnička škola”. Većina učenika se služi mrežnim stranicama, no rjeđe za učenje ili potrebe nastave, a češće za posjećivanje društvenih mreža, igranje ili gledanje filmova. Neki sadržaji, poput popularnog Facebook-a, posjećuju se i za vrijeme nastave. Zadržavanje na sadržajima mrežnih stranica kod nekih ispitanika traje i do četiri sata tijekom dana, uslijed čega ih čak 17% spava manje od pet sati, a čak devet posto se budi noću provjeriti “postove”. Zaključak: Dobiveni podaci, a posebno posredno dobiven podatak o gotovo ne postojanju ograničenja o vremenskim ili kvalitativnim okvirima, koje se očekuju primarno od roditelja, otvaraju različite teme za daljnju diskusiju. To su na primjer: pitanje razvoja i sprječavanja ovisnosti korisnika o mrežnim sadržajima, pitanje kompetencije roditelja i učitelja za provjeru uporabe i kvalitete sadržaja društvenih mreža, pitanje formiranja tzv. standardizirane osobnosti i individualnog izričaja, pitanja o granicama općenito, o privatnosti. Time rezultati ovog anketiranja postaju početna točka za intervenciju, razvijanje programa savjetovanja, edukacije i podrške, učiteljima, učenicima i roditeljima.

16.20 – 17.00 sati

Prediktori depresivnosti u osoba s gastrointestinalnim karcinomom

izv. prof. dr. sc. Slavka Galić, Opća županijska bolnica, Požeга

Mnogo je istraživanja koja se bave kvalitetom života, depresivnošću i anksioznošću u osoba s različitim vrstama karcinoma no mali je broj istraživanja posvećen čimbenicima koji doprinose depresivnosti u ovih osoba, a za koju je poznato da može negativno utjecati na oporavak. Cilj ovog istraživanja jest ispitati doprinose li razvoju depresivnosti u osoba s gastrointestinalnim karcinomom demografske varijable, dužina bolesti, prisutnost/odsutnost stome i varijable vezane uz ličnost. Sudionici u istraživanju su 59 osoba (44 muškarca i 15 žena) u dobi od 48 do 87 godina s malignom bolešću gastrointestinalnog trakta (56 s karcinomom crijeva ili rektalnim karcinomom, 2 s karcinomom želuca i 1 s karcinomom pankreasa). Za procjenu depresivnosti korišten je Beckov inventar depresije II. Rezultati pokazuju da 12 (20,3%) sudionika navodi znakove povišene depresivnosti. Regresijska analiza pokazala je da dob, spol, radni status, bračni status, obrazovanje, dob u vrijeme dijagnoze i interval od operacije ne doprinose

značajno predikciji depresivnosti. Depresivnost nije povezana ni s tipom karcinoma niti s prisutnošću stome. Jedina varijabla koja je bila značajan prediktor depresivnosti jest neuroticizam kao crta ličnosti. Ovi rezultati pokazuju da je u postoperativnom tijeku važno voditi računa i o varijablama ličnosti koje mogu negativno utjecati na dobrobit bolesnika s gastrointestinalnim karcinomom.

17.00 – 17.30 sati

Psihološka pomoć ženama oboljelima od raka i njihovim obiteljima Prikaz rada Centra za psihološku pomoć SVE za NJU

Ljiljana Vukota, psih., Udruga "SVE za NJU", Centar za psihološku pomoć, Kneza Mislava 10, Zagreb, Kontakt: ljiljana@svezanju.hr

Prema podacima iz Registra za rak RH u Hrvatskoj godišnje od raka oboli više od 10.000 žena. Najviše žena oboli od raka dojke, potom od raka debelog crijeva, raka pluća, tijela maternice, a potom slijede ostala sijela. Opće je poznato iz literature, kliničke prakse i iskustva bolesnica da psihološka pomoć oboljelima poboljšava kvalitetu života i smanjuje količinu stresa što utječe na cjelokupno zdravstveno stanje i liječenje. U Hrvatskoj psihološka pomoć nije dio standardnog postupka u liječenju onkoloških bolesnika i nedovoljno je dostupna unutar zdravstvenog sustava. Od početka bolesti, od same dijagnoze, pacijentu treba omogućiti psihološki suport kako bi se lakše prebrodile sve faze bolesti i maksimalizirao učinak liječenja, zadržale i osnažile obiteljske i partnerske veze i poboljšala kvaliteta života. Ženama treba pružiti psihološku pomoć od početka i tijekom cijelog liječenja kontinuirano, čak i kad traje godinama, kako bi liječenje bilo efikasnije i rehabilitacija što uspješnija. Već prva spoznaja o ovoj bolesti razvija stres, a posljedično se javljaju anksioznost, depresija, poremećaji prilagodbe, a nerijetko tijekom terapije i kognitivne smetnje. Nisu rijetki i problemi koje uzrokuju manjak obiteljske i socijalne podrške. Zdravim članovima obitelji potrebna je i poduka i psihološka pomoć jer bolest pogađa sve članove. Važno je da se u situaciji bolesti očuvaju odnosi i sačuva/uspostavi produktivna obiteljska dinamika. Specijaliziranu psihološku pomoć moguće je pružiti i u zajednici, a takav primjer dobre prakse pruža Centar za psihološku pomoć Udruge žena oboljelih i liječenih od raka SVE za NJU.

17.30 – 18.00 sati

"65 godina Hrvatskog psihološkog društva"

mr. spec. Josip Lopižić, klin. psih., Predsjednik HPD-a

mr. sc. Ljiljana Mikuš, Potpredsjednica HPD-a

U ožujku 1953. na osnivačkoj sjednici utemeljeno je Hrvatsko psihološko društvo. Za prvog predsjednika HPD-a izabran je dr. Rudi Supek. Osnovni ciljevi djelovanja HPD-a određeni su Statutom – razvoj i popularizacija svih grana teorijske i primijenjene psihologije, uz skrb o društvenom položaju i promidžbi psihologije kao struke. Ciljevi se ostvaruju kroz aktivnosti koje HPD organizira tijekom cijele godine kroz rad svojih 17 sekcija i 15 županijskih/gradskih društava psihologa. Svake godine HPD organizira nacionalni tjedan psihologije te godišnju konferenciju hrvatskih psihologa koja će se ove godine održati u Termama Sveti Martin u Međimurju. U svom djelovanju HPD surađuje sa Hrvatskom psihološkom Komorom koja ove godine obilježava svoju 15. godinu djelovanja.

Povodom ovogodišnje proslave 65. godišnjice Hrvatskog psihološkog društva govorit će mr. spec. Josip Lopižić, klin. psih., Predsjednik HPD-a i mr. sc. Ljiljana Mikuš, Potpredsjednica HPD-a.

**Subota 17.02.2018,
Dvorana UNIN-2 102**

10.00 – 10.20 sati

Mindfulness za djecu

Iva Matijašić Lončarević, mag. psych.

Termin mindfulness, u nas preveden kao usredotočena svjesnost, označava namjerno usmjerenje pažnje na sadašnji trenutak, bez prosuđivanja. Zbog sve veće popularnosti u zapadnom svijetu, predmet je sve većeg broja istraživanja od kojih većina ukazuje na mnogobrojne dobrobiti mindfulnessa kako u odraslih, tako i u djece. Mindfulness kao aktivan proces uči djecu obraćati pažnju na aktivnost koju čine u sadašnjem trenutku. Treening mindfulnessa može pomoći djeci unaprijediti sposobnost usmjerenja pažnje, koncentracije, emocionalne regulacije, pomaže im umiriti se kada su uznemirena, može pomoći u unapređenju socijalnih vještina i povećati optimizam u djeteta, a to su samo neka od područja dobrobiti. Možda će vas začuditi, no djeca su, ako ih ne prekidamo, u većoj mjeri usredotočena na sadašnji trenutak nego odrasli. Stoga, mindfulness pristup djeci nije nepoznanica koju im tek trebamo otkriti. Predavanje Mindfulness za djecu namijenjeno je svima koji žele čuti nešto više o ovom području i načinu primjene mindfulnessa u djece.

10.20 – 11.00 sati

Partnerstvo obitelji i škole: kako ostvariti suradnju roditelja i nastavnika?

prof. dr. sc. Andreja Brajša-Žganec, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb

U izlaganju će se govoriti o modelima suradnje obitelji i škole te istraživanjima koja ih potvrđuju. Različiti modeli dosada pokušali su na općoj ili specifičnoj razini pojasniti partnerstvo obitelji i škole kao i funkcioniranje različitih sustava u procesu razvoja djeteta. Govorit će se o privrženosti roditeljima i odnosu nastavnika učenik, te privrženosti koju učenici razvijaju sa svojim nastavnicima te čimbenicima o kojima ovisi ta privrženost. Odnos nastavnika i učenika rezultat je individualnih karakteristika učenika i nastavnika sa recipročnim utjecajem. Istaknut će se važnost preventivnih programa u školskom okruženju, programa roditeljske kompetentnosti, potrebe za stalnom evaluacijom i samoevaluacijom u školskom okruženju, kontinuiranom radu s nastavnicima, roditeljima i učiteljima, te osposobljavanju nastavnika za kvalitetno partnerstvo sa roditeljima.

11.00 – 11.40 sati

Jesu li roditelji krivi za sve? Teorijski modeli utjecaja roditelja na djecu

prof. dr. sc. Gordana Keresteš, Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Priroda odnosa između roditelja i djeteta te pitanje utjecaja roditelja na djetetov razvoj predmetom su žustrih rasprava među laicima, praktičarima, istraživačima i teoretičarima već niz desetljeća. Dok jedni svu moć i utjecaj u odnosu između roditelja i djece pripisuju roditeljima, drugi vjeruju da roditelji tek reagiraju na signale i ponašanja svoje djece, oduzimajući im proaktivnost, moć i utjecaj u njihovim roditeljskim nastojanjima. U ovom izlaganju bit će prikazani različiti teorijski modeli utjecaja roditelja na dijete (jednosmjerni, interakcijski i transakcijski modeli, modeli različite osjetljivosti djece na roditeljski utjecaj, modeli roditeljskog usmjeravanja djetetova razvoja te kontekstualistički modeli djetetova razvoja i roditeljskog utjecaja) i njihove temeljne, često međusobno oprečne postavke. Istaknut će se kompleksnost odnosa i međusobnih utjecaja roditelja i djece te će se upozoriti na opasnosti koje proizlaze iz sklonosti pojednostavlivanju ove složene slike.

11.40 – 12.20 sati

Tata i dijete

prof. dr. sc. Renata Miljević-Ridički, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb

Uloga oca se promijenila: od oca koji se uglavnom brine za materijalnu sigurnost obitelji, do suvremenog uključenog oca, suroditelja. Današnji očevi su aktivni odgojitelji svoje djece čija je uloga vrlo bitna za razvoj djeteta. Novija ispitivanja pokazuju da i očevi i majke sudjeluju u raznim aktivnostima svoje djece, ali se te aktivnosti razlikuju po dinamici i mjestu događanja, što možemo objasniti objašnjenjem o dvojnoj privrženosti R. Bowlbya (sina Johna Bowlbya, poznatog po Teoriji privrženosti koja u prvi plan stavlja privrženost majci ili samo jednom primarnom skrbniku). Uloge oca i majke nisu jednake, ali oboje utječu na djetetov razvoj. U predavanju će se posebno govoriti o odnosu tata i beba i tata i djece predškolske dobi.

12.20 – 13.00 sati

Svoje ću dijete odgajati kako ja mislim da treba!

kognitivni aspekti roditeljstva

prof. dr. sc. Gordana Kuterovac Jagodić, Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet u Zagrebu

Istraživani su mnogi aspekti roditeljstva i njihova veza s razvojnim ishodima kod djece. Osim samih roditeljskih ponašanja i postupaka koji čine ponašajnu komponentu roditeljstva ili ono što roditelji čine i kako postupaju s djetetom, roditeljstvo ima još dva komponente, a to su emocionalna i kognitivna. Dok se emocionalni aspekt roditeljstva odnosi na izražavanje emocija prema djetetu, posvećenost, toplinu i empatiju ili pak neugodne emocije, kognitivni se odnosi na ono što roditelji misle to tome kako, što, kada i zašto treba činiti u brizi i odgoju djece. U roditeljske kognicije ubrajaju se mnogobrojni koncepti kao što su roditeljsko znanje o dječjem razvoju, roditeljska uvjerenja o djetetovoj prirodi i razvoju, roditeljska očekivanja i atribucije, roditeljska samoefikasnost, roditeljske odgojne vrijednosti, aspiracije i sl. Izvori roditeljskih kognicija su brojni i kreću se od društvenih, kulturalnih i povijesnih, preko utjecaja radne uloge,

susjeda i rođaka, pa sve do medijskih utjecaja i utjecaja stručnjaka. Roditeljske su kognicije važne jer organiziraju i strukturiraju roditeljska ponašanja te određuju vrijeme, napor, energiju koju će roditelji uložiti u odgoj djece, a utječu i na roditeljski pojam o sebi. U ovom će izlaganju bit prikazane različite vrste roditeljskih kognicija kao i spoznaje iz teorije i istraživanja o tome kako i na koji način razne vrste roditeljskih kognicija mogu djelovati na ishode roditeljstva odnosno na psihički razvoj djece i adolescenata.

13.00 – 13.20 sati

Tugovanje djece u slučaju trajne separacije i razvoda roditelja

Nanda Kalafatović, klinički psiholog, Opća bolnica Dubrovnik

U ovoj prezentaciji bit će govora o tome koliko je gubitak emocionalno bliske osobe u ranoj dobi intenzivan događaj. Suočavajući se sa gubitkom djeteta se mijenja a promjene se zapažaju i na planu igre, likovnog i literarnog izraza. U našoj prezentaciji pokazat ćemo radove djece koja su se suočila sa trajnim gubitkom ili razvodom roditelja. Gubitak emocionalno bliske osobe u ranoj dobi može vrlo ozbiljno utjecati na psihološki i somatski razvoj no ne mora sam po sebi dovesti do zastoja u razvoju. Nakon gubitka bliske osobe djeca su izložena većem psihološkom riziku od odraslih jer nemaju iskustva i znanja o mehanizmima koji pomažu u preradi tuge. Djeca imaju ograničenu sposobnost toleriranja emocionalne boli, ograničenu sposobnost verbaliziranja svojih emocija, izraženu osjetljivost spram “različitosti” od svojih vršnjaka, uz nedovoljan kognitivni razvoj. Djeca različito izražavaju tugu u odnosu na odrasle a osnova je razlika u vremenu i načinu manifestiranja tuge. Bitne razlike u radu s djecom u odnosu na rad s odraslima su: dječja nezrelost, krhke obrane, skromne spoznajne sposobnosti, razvojni zadaci, uloga igre, ovisnost djeteta o roditeljima. Pri radu s djecom često je teško suzdržavati svoje emocije uz pritisak i izraženu potrebu za pružanjem utjehe, podrške i sigurnosti. Kad se dogodi gubitak u ranoj dobi najvažniji su prirodni pomagači jer se tugovanje najprirodnije odvija u obitelji. Kako će djeteta reagirati na trajnu separaciju ili razvod roditelja ovisi o brojnim varijablama kao što su: dob djeteta, stupanj njegova razvoja, karakteristike osobnosti, dosadašnje životno iskustvo, strategije koje djeteta koristi pri suočavanju sa stresom, dostupnosti prirodnih pomagača, razini potpore od strane okoline kao i o kvaliteti intervencije tijekom i nakon krize. Pružanje psihološke prve pomoći djetetu treba biti usmjereno na ublažavanje najčešćih posttraumatskih reakcija koje ovise o dobi djeteta, vrsti traumatskog događaja, kontekstu doživljavanja gubitka, običajima i vrijednostima u obitelji i zajednici.

13.20 – 15.20 sati

Kreativne tehnike u dječjoj psihodrami – bajke i priče

RADIONICA

Ljubica Duspara, prof. psih., DV Radost Zagreb, Zvonimira Lojen, prof. psih. DV Ivane Brlić Mažuranić Zagreb- integrativne dječje terapeutkinje (dječja psihodrama, play terapija)

Dječja psihodrama je grupna psihoterapijska metoda koja omogućuje djeci korištenje njihovog prirodnog jezika igre za mobiliziranje kreativne mašte te simboličko izražavanje svoje anksioznosti, konflikata ili problema. Ovaj pristup omogućuje djeci izlječenje kroz njihovu vlastitu kreativnost jer djeca imaju kapacitet maštanja i improvizacije, sposobnosti dramatizacije i igranja

uloga. Djeca obično imaju puno ideja što bi željeli odigrati na sceni no kod mlađe ili inhibirane djece ili kada grupna dinamika još nije sasvim uspostavljena, potrebno je iniciranje priče od strane terapeuta. Isto tako kod prevladavanja zastoja u grupnoj dinamici ili potrebe da se terapija usmjeri ka rješavanju nekih simptoma ili problema u odnosima, inicirane priče mogu biti snažan pozitivni poticaj. Bajke mogu biti odličan okidač za dječju maštu. Iako im sadržaj bajke može biti poznat ona može biti početna točka za akciju. Djeca je u svojoj psihodramskoj igri mogu transformirati na način koji izražava i prevladava njihove strahove i razrješava probleme i donosi olakšanje. "Priča bez kraja", ulančana priča, "STOP" priča ili ciljana priča, također su načini kako voditelji mogu usmjeravati grupu i pojedino dijete ka rješavanju svojih problema na simbolički način.

Na ovoj radionici sudionici će imati priliku isprobati neke od ovih kreativnih tehnika te uživati u mašti i kreativnosti koja liječi.

Radionica je predviđena za 20-tak sudionika.

15.20 – 16.00 sati

Predstavljanje knjige "Terapija igrom: Kako razviti vještine za razumijevanje djeteta i produbiti odnos s njim"

Autorica knjige: Tatjana Gjurković, mag. psihologije, certificirana transakcijska analitičarka – psihoterapeutkinja, registrirana terapeutkinja igrom, Centar Proventus, Zagreb
Izdavač: Harfa d.o.o.

Tatjana Gjurković, mag. psihologije, certificirana transakcijska analitičarka – psihoterapeutkinja, registrirana terapeutkinja igrom, Centar Proventus, Zagreb, Dora Srdelić Ljubičić, prof. psihologije, klinički psiholog i geštalt psihoterapeu, Tina Perović, prof. psihologije i geštalt psihoterapeut

Knjiga "Terapija igrom: Kako razviti vještine za razumijevanje djeteta i produbiti odnos s njim" nam približava način kako se ulazi u skriveni svijet djeteta. Približava nam način na koji je moguće naučiti dijete da uživa u svojim pravima prihvaćajući pritom odgovornost kako prema sebi tako i prema drugima koji također imaju vlastita prava i potrebe. Naposljetku, opisuje način na koji djetetu možemo pružiti mogućnost izbora u okvirima jasnih i razumljivih granica za koje je neophodno da budu prihvaćene od strane djeteta uz njegovo snažno uvjerenje da su korisne. Knjiga "Terapija igrom" uči nas kako da prepoznamo i kontroliramo najprije vlastite, a potom i emocije djeteta. Potiče nas na kreativnost u suočavanju s izazovima i situacijama neophodnim za savladavanje vještina življenja kod djece. Naposljetku, potiče nas kako da, radom na sebi, poboljšamo komunikacijske vještine i kvalitetu odnosa i tako pomognemo djetetu da odraste oslobođeno psihosocijalnih teškoća, ispunjeno i sretno. Svako poglavlje u knjizi je posvećeno važnim pojmovima kao što su empatija, temperament kao ključ za prihvaćanje drugih i samoprihvatanje, samopouzdanje i rad na njegovom osnaživanju. Slijedi "Kutak za roditelje" – specijalni odjeljak s pitanjima koja produbljuju traganje za uzrocima vlastitih poriva i odgovorima neophodnim za dalji napredak i unapređivanje odnosa s djetetom, a samim tim i kvaliteta njegovog sazrijevanja.

16.00 – 16.40 sati

Psihološki aspekti LBGT partnerstva i roditeljstva

Iva Žegura, mr. spec. kliničke psihologije, Klinika za psihijatriju Vrapče, Zavod za biologijsku psihijatriju i psihogerijatriju, Zagreb

Seksualnost je prirodna životna pojava svojstvena u različitim varijantama svim živim bićima, nerazdvojna sastavnica života, stoga suvremeno društvo traži potpune i stručne odgovore vezane uz pitanja seksualnosti. Iz ovoga razloga važno je sagledati znanstveno utemeljene spoznaje kada govorimo o modernim obiteljima i psihološkim aspektima tzv. partnerskih odnosa i roditeljstva LGBT osoba. Poseban osvrt bit će stavljen na rezime dosadašnjih rezultata istraživanja o različitim psihološkim čimbenicima djece koju odgajaju LGBT roditelji, a kako bi se rasvijetlili postojeće društvene predrasude prema LGBT osobama kao roditeljima i društveni mitovi povezani s mentalnim zdravljem i psihološkom dobrobiti djece koju podižu LGBT roditelji.

16.40 – 17.00 sati

Stereotipi ili kako pomiriti nepomirljivo

Željka Čolović-Rodik, prof. psihologije, II. OŠ Varaždin

Ljudski mozak klasificira svijet oko sebe stavljajući zajedničke nazive za ono što prepoznaje kao slično. Na taj način nastaju i nazivi za pojedine skupine ljudi koje mogu povezivati različiti kriteriji sličnosti. Svakoj skupini pripisujemo neke osobine i automatski za svakog pojedinca iz te skupine vjerujemo da ima te osobine. Tako nastaju stereotipi koji nisu ni dobri ni loši, no počinju predstavljati problem ukoliko nekoj skupini pripisujemo samo loše osobine. Tada govorimo o predrasudama. Tome se pridružuje i potreba glorificiranja skupine kojoj sami pripadamo, čijim se članom osjećamo, a time automatski umanjivanje vrijednosti svih ostalih skupina. Stereotipi i predrasude nastaju u ranom djetinjstvu i kao takvi postaju istine koje se ne preispituju i vrlo su otporni na promjene. Ugrađeni su u naše poimanje svijeta, naša vjerovanja. Promjena naših stereotipa uzdrmava naš sustav vrijednosti i zbog toga ih se teško odričemo.

17.00 – 17.20 sati

Brižan dom za svako dijete – istočna Slavonija – primjer dobre prakse

Tihana Stapić, mag. psych., Magdalena Marković, mag. psych., SOS Dječje selo Ladimirevci

Primarne obitelji posljednjih godina suočene su s posljedicama gospodarske i ekonomske krize i negativnog utjecaja na kvalitetu života, a time i na adekvatnu skrb o maloljetnoj djeci. Također, posljedice domovinskog rata još uvijek pronalaze svoje mjesto među čimbenicima rizika za kvalitetnu skrb o djeci. Siromaštvo nije povod za izdvajanje djece iz primarne obitelji, ali ono nije jedina nepovoljna okolnost koja utječe na cjelokupni život obitelji. Obiteljsko nasilje najviše se negativno odražava na siguran i zdrav rast i razvoj djece. U sustavu socijalne skrbi postoje obitelji koje generacijski koriste za njih predviđenu pomoć, čime one stagniraju kao mikrosredine s najvećim izravnim utjecajem na emocionalni, socijalni i duhovni rast i razvoj djece. Međugeneracijsko preuzimanje istog modela odgoja djece često je jedini alat koji se primjenjuje u odgoju. Iz ovoga možemo zaključiti da mjere socijalne politike nisu dovoljno učinkovite, tj. ne dovode do željenog stupnja promjena kvalitete skrbi o djeci. Sinergijom mjera socijalne politike obiteljima se osigurava daljnji razvoj i napredak uz smanjenje rizika za pravilan i zdrav

razvoj djece. Kao odgovor na potrebu za preventivnim radom sa biološkim obiteljima čiji je cilj spriječiti da djeca izgube skrb vlastite obitelji, te savjetodavnim radom sa udomiteljskim obiteljima, SOS Dječje selo Ladimirevci sredinom ožujka 2016. godine pokreće program “Jačanje obitelji” u suradnji s Centrima za socijalnu skrb Valpovo i Našice. Svrha programa je poboljšanje roditeljske kompetencije, a time i roditeljske skrbi o maloljetnoj djeci, usadivanje kvalitetnih i prihvatljivih odgojnih metoda te načina nošenja sa sve zahtjevnijim izazovima odrastanja djece.

17.20 – 17.40 sati

Što je potrebno za sreću?

Josipa Mijulkov, mag. psih, Društvo za osobe s tjelesnim invaliditetom Međimurske županije

Razumijevanje koncepta kvalitete života prošlo je dugu evoluciju. Tijekom povijesti definicije i mjerenja kvalitete života uvelike su se razlikovale i mijenjale. Sredinom dvadesetog stoljeća pod kvalitetom života se uglavnom podrazumijevao životni standard, a istraživanja na tu temu su bila su rađena u području ekonomije. Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) definira kvalitetu života kao pojedinačnu percepciju pozicije u specifičnom kulturološkom, društvenom te okolišnom kontekstu. S vremenom su se razvila dva različita pristupa konceptualizaciji kvalitete života: skandinavski, koji uzima u obzir objektivne indikatore kvalitete života društva kao cjeline, te američki, u okviru kojega su naglašeni subjektivni indikatori kvalitete življenja. Iz psihološke perspektive orijentiramo se na subjektivne indikatore tj. životno zadovoljstvo/blagostanje/sreću. Koji faktori čine naš život kvalitetnim i koji su pokazatelji životnog zadovoljstva, saznajte u ovom izlaganju.

17.40 – 19.10 sati

Radionica sreće: kako nam znanost može pomoći u očuvanju dobrobiti?

Voditelji: Lana Lučić, mag. psihologije, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, dr. sc. Tihana Brkljačić, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar

Prvo hrvatsko longitudinalno istraživanje dobrobiti (CRO-WELL) ima za cilj istražiti različite aspekte subjektivne dobrobiti, te ispitati kako na nas i naše zadovoljstvo utječu različiti životni događaji. Prikupljeni podaci ponudit će vrijedan uvid u različite čimbenike koji doprinose sreći pojedinca, što je važno pri formiranju strategija očuvanja i povećanja dobrobiti. Ovaj projekt, osim što je prvi takve vrste u Hrvatskoj, drži korak i s trenutnim svjetskim trendovima u istraživanju dobrobiti, jer nastojimo utvrditi je li sreća samo “posljedica” dobrih događaja ili je važan preduvjet za povoljne ishode. Svrha radionice je sudionike upoznati s nalazima prve godine CRO-WELL istraživanja, te im pokazati na koji način ljudi mogu utjecati na vlastitu dobrobit u svakodnevnim situacijama. Cilj radionice jest demonstrirati tehnike kojima možemo izazvati, održati ili osnažiti osobni osjećaj sreće. Očekivani ishod radionice jest usvajanje različitih tehnika i metoda kojima je cilj povećanje vlastitog osjećaj sreće. Radionica je namijenjena svim sudionicima Tjedna psihologije, a poželjan broj sudionika je 20. Predviđeno trajanje je 90 minuta.

Subota 18.02.2017.
Dvorana UNIN-2 103

Simpozij za poduzetnike

10.00 – 10.40 sati

Poslovna psihodijagnostika – kako predvidjeti uspješnost

Igor Kovač, prof. psihologije, LQ d.o.o, Zagreb

Poslovna psihodijagnostika je postupak, kojim nastojimo postići dublje razumijevanje osobnosti drugih ljudi u poslovne svrhe, na sistematičan način i utemeljeno na znanstvenim spoznajama, pri čemu se povećavaju vjerojatnost uspješnosti i preciznost naših procjena. Procjenjujemo karakteristike osobnosti koje su povezane s učinkom u nekom poslu. Zanima nas hoće li neka osoba biti uspješna na određenom poslu, odnosno hoće li (i u kojoj mjeri) pokazivati željena ponašanja i kompetencije. Krajnji nam je cilj da omogućimo podizanje produktivnosti, kvalitetu proizvoda ili usluga, pa i zadovoljstva klijenata, a istovremeno i smanjimo fluktuaciju radne snage, apsentizam i druge vrste štetnih ponašanja. U tu svrhu koriste se i Hogan psihodijagnostički instrumenti - Hoganov inventar osobnosti (HPI), Hoganov razvojni test (HDS) te Inventar motiva, vrijednosti i preferencija (MVPI), a najčešće na području profesionalnog razvoja i unapređenja osoba na upravljačkim pozicijama, odabira novih zaposlenika, preusmjeravanja zaposlenika u njihovoj karijeri te identifikacije i razvoja talentiranih pojedinaca. Koristeći Hogan alate moguće je uspješno identificirati stil ponašanja neke osobe u budućem radnom okruženju, steći i uvid u njezine jake i slabe strane, kao i u tzv. "tamnu stranu osobnosti" (osobine koje se manifestiraju u stresnim situacijama). Sve je ovo od ključne važnosti za uspješno obavljanje zadataka na određenom poslu, kao i za predviđanje kako bi se osoba uklopila u određenu organizacijsku klimu i okruženje.

10.40 – 11.00 sati

Strukturirani intervju: kako izbjeći najčešće greške u razgovoru s kandidatima za posao?

Tomislav Vincelj, mag. psihologije, MENS SANA, Zaprešić

Intervju je najbitniji dio svakog odabira zaposlenika. Kada se ispravno provodi, omogućava poduzeću da zapošljava uistinu marljive i predane radnike, kao i da "izbjegne" kandidate koji bi poslovanju mogli napraviti više štete nego koristi. No, vlasnici i rukovoditelji često nisu upoznati s ispravnim načinom strukturiranja i provedbe intervjua, već se pri razgovoru s kandidatima koriste nekom svojom osobnom formulom ili intuicijom koja često ne daje željeni rezultat. Ovo predavanje namijenjeno je svima koji žele malo bolje upoznati proces razgovora za posao, naučiti kako ga ispravno planirati i provesti te tako povećati svoju uspješnost u pronalasku dobrih za-

poslenika. Neke od tema predavanja: što čini uspješnog radnika, struktura intervjua, odabir pravih pitanja, vrednovanje različitih kandidata, više od jednog intervjuera, dvosmjernost komunikacije.

11.00 – 11.20 sati

Spoj kultura u poslovnom svijetu

Tamara Bukvić, mag. psihologije

Različite kulture nose sa sobom različite običaje, navike, načine komunikacije, ponašanja. Ključ uspjeha internacionalnih kompanija je razumjeti ulogu kulture i utjecaj koji ona može imati na interne i eksterne poslovne procese. Povećanje razine znanja o kulturnoj različitosti i povećanje osjetljivosti zaposlenika na drugačiji način razmišljanja i djelovanja zaposlenika/poslovnih partnera/klijenata iz drugih kultura ključni su faktori za postizanje vještina kulturalne kompetentnosti. Izazovi s kojima se susreću kompanije koje zapošljavaju zaposlenike iz različitih kultura postaju prednosti za povećanje konkurentnosti na svjetskom tržištu. Kroz kratko izlaganje, sudionici će dobiti uvid u to što kulturalna raznolikost u radnom okruženju znači, u kojim se segmentima očituje, kako se u okviru upravljanja ljudskih resursa radi na njoj te čuti dio primjera iz stvarnog poslovnog okruženja.

11.20 – 11.50 sati

Uхватite lopova!

Radionica praktičnih vještina upravljanja vremenom i ciljevima

Voditeljica: Sandra Popijač Tomšić, mag. psych

Čini vam se da vam vrijeme proleti, da nikada ništa ne stignete ili da se samo vrtite u krug sa poslovima nakon kojih ne vidite da ste išta postigli? Možda ste skloni odgađanju ili pak zbog prirode posla u zbrci i buci ne znate gdje ste ostavili one važne papire? Ne brinite, svima nam se događa. Možda radionica praktičnih organizacijskih vještina može biti dobar početak vašeg lakšeg upravljanja vremenom i ciljevima. Na radionici ćete osvijestiti “lopove” koji vam najčešće krađu dragocjeno vrijeme te naučiti nekoliko jednostavnih organizacijskih vještina.

11.50 – 12.00 sati

Pauza

12.00 – 12.20 sati

Psihologija u (poslovnom) pregovaranju

Hrvoje Gligora, prof. psih., ULJANIK Poslovno informacijski sustavi d.o.o., Rijeka

Međuljudska interakcija u bilo kojem od životnih segmenata u kojem ljudi žele napraviti nešto zajedno uključuje korištenje nekakvog mehanizma za postizanje sporazuma. Ukoliko se trenutačno ne dogovore oko svakog pojedinog elementa izbora koji moraju donijeti, oni moraju koristiti procese donošenja odluka koji su svima prihvatljivi. Jedinstveni naziv za niz postupaka zajedničkog donošenja odluka naziva se pregovaranje. U poslovnom segmentu ono često uključuje i psihologijske pojmove poput samopouzdanja, emocija, samokontrole, kreativnosti, pažnje, slušanja – pojmova koji će kao dio pregovaranja biti izloženi u predavanju.

12.20 – 13.20 sati

Kratki vodič za preživljavanje u rizičnim razgovorima

RADIONICA

mr. sc. Irena Pastuović Terze, klinička psihologinja, psihologinja u medicini rada, Tomislav Pavlović, mag. psihologije, vanjski suradnik, Phaedra psihološko savjetovalište j. d.o.o., Zagreb

U svakodnevnom životu, kako privatnom tako i radnom, nerijetko dolazimo u situacije kada nismo sigurni je li bolje nešto prešutjeti ili pak reći, s tim da u oba slučaja zbog toga kasnije možemo žaliti. Takve situacije sadrže tri obilježja: važne su svim uključenim stranama, izazivaju velik emocionalni angažman kod njih, s tim da su interesi različitih uključenih osoba (fizičkih ili pravnih) suprotstavljeni. Otežavajuća okolnost po obje strane je ta što naša biološka osnova funkcioniranja, a time nerijetko i naše ponašanje, u takvim emocionalno pobuđujućim situacijama najčešće djeluju suprotno našim ciljevima i interesima. Budući da se ovakve situacije nerijetko događaju u poslovnom kontekstu, cilj ove radionice jest upoznati sudionike s njihovim obilježjima i čestim uzrocima koji do njih dovode. Zatim se pažnja sudionika radionice usmjerava na obilježja i nužne pretpostavke uspješnog dijaloga kao metode razrješavanja takvih situacija, te se koraci razrješavanja prikazuju korak po korak. Pritom sudionici na praktičnim primjerima imaju priliku uvježbati različite vještine koje su poželjne prilikom komuniciranja uznemirujućih, stresnih, nepoželjnih ili čak potencijalno uvredljivih informacija. Stečena znanja polaznici će moći primjenjivati kako u svakodnevnom životu, tako i u poslovnom kontekstu, pospješujući time adekvatan protok informacija, smanjujući štete (poslovne i psihološke) koje iz toga proizlaze, zadržavajući pritom psihički balans i radnu efikasnost, te održavajući sigurno, neuznemirujuće, prijateljsko odnosno kolegijalno (radno) okruženje, s pozitivnom radnom klimom.

13.20 – 14.00 sati

Integrirani sustav upravljanja kvalitetom i ljudskim potencijalima

Boris Blažinić, prof. psihologije, Ravnatelj Instituta za kvalitetu i razvoj ljudskih potencijala, Zagreb

Ključni izazov za poslodavca je utvrditi i osigurati “noseće stupove” organizacije, a to je menadžment, odnosno, kvaliteta njihova rada. Na tržištu rada je teško pronaći menadžere potrebnih kompetencija, odnosno da znaju upravljati procesima i voditi ljude, zato ih najčešće moramo razviti sami (formalni obrazovni sustav ih ne stvara, razvijaju ih pojedine firme, ali i ljubomorno čuvaju). Koji je potencijal vaših menadžera, voditelja? Imaju li osim stručnih, adekvatne interpersonalne, personalne i grupne kompetencije i koliko su razvijene? U kojoj mjeri se upotrebljavaju u radu s ljudima? Koje kompetencije treba usavršavati i koliko? Želite li utvrditi potencijal svojih voditelja, ciljano ulagati u zaposlenike, pratiti promjene u stupnju razvijene kompetencija, postaviti prave ljude na prave pozicije, povećati učinkovitost (produktivnost, kvalitetu rada i usluga) i motivaciju voditelja? Kako osigurati povrat investicije u ljude? Na ova i druga pitanja moći ćete dobiti odgovore na ovom predavanju, dođite- očekujemo Vas!

14.00 – 14.30 sati

Opća uredba o zaštiti osobnih podataka (GDPR)

doc. dr. sc. Petar Mišević, Hrvatska gospodarska komora

UREDBA (EU) 2016/679 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o zaštiti pojedinaca u svezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka primjenjivat će se u nacionalnom zakonodavstvu Republike Hrvatske i stupa na snagu 25. svibnja 2018. godine. Svrha novih EU pravila o zaštiti podataka je pružiti građanima veću kontrolu nad njihovim osobnim podacima i stvoriti visoku i ujednačenu razinu zaštite podataka u svim državama članicama Europske Unije, kako bi se građanima pružila veća kontrola nad osobnim podacima u digitaliziranom svijetu pametnih telefona, društvenih medija i internet bankarstva. Poznatija pod nazivom GDPR – General Data Protection Regulation uredba unosi velike promjene u načine upravljanja osobnim podacima i izravno se primjenjuje na sve organizacije koje raspolažu osobnim podacima EU građana. Primjena je obavezna, a za prekršitelje su predviđene do sada najveće kazne, koje dosežu do 20 milijuna Eura ili 4% ukupnog globalnog prihoda tvrtke, što je od toga veće. Sve tvrtke i institucije u javnom, privatnom i državnom sektoru koje među svojim podacima pohranjuju osobne podatke obvezne su do svibnja 2018. godine poduzeti sve mjere kako bi u potpunosti implementirali odredbe iz Opće uredbi o zaštiti osobnih podataka.

14.30 – 14.40 sati

Pauza

14.40 – 15.10 sati

Alzheimerova demencija

Višnja Oluić, dr. med., spec. psihijatar

U predavanju će biti govora o patološkim promjenama u mozgu uslijed Alzheimerove bolesti, epidemiologiji demencije kao globalnom svjetskom problemu, razlici između normalnog starenja mozga, blagog kognitivnog poremećaja i demencije, opisu do sad znanih uzroka i faktora rizika za nastanak bolesti, dijagnostici, prevenciji i metodama liječenja te predstavljanju potencijalnih novih lijekova i kliničkim istraživanjima.

15.10 – 15.40 sati

Psihijatrijska praksa u procjepu između medicine, psihodinamike i interpersonalne psihologije

Živko Mišević, dr. med., spec. psihijatrije, subspec. alkoholizma i bolesti ovisnosti, Županijska bolnica Čakovec, Odjel psihijatrije

Razvoj svakog psihijatra kreće od učenja i usvajanja medicinskog modela mišljenja i zaključivanja. Taj model se temelji na klasifikacijama, dijagnostici, kliničkoj slici i terapiji baziranoj na manje-više biološki utemeljenim spoznajama o duševnim poremećajima i bolestima. No, taj model je nedostatan da bi se iole približili sveobuhvatnosti uzroka duševnih poremećaja i bolesti. Psihodinamsko-psihoanalitički koncept i sve derivacije tog sustava nude odgovore u intrapsihičkim konfliktima u čovjeku. Međutim, posljednjih nekoliko decenija se sve više nameće

koncept interpersonalnih odnosa kao važan element u razumijevanju nastanka duševnih poremećaja i bolesti i važan element u psihoterapijskoj praksi koja u bitnome mijenja i pristup i prognozu ishoda liječenja duševnih bolesti. Navedeno, u teoretskom smislu, i nije ništa novo jer i medicinski i psihodinamsko-psihoanalitički model uvažavaju utjecaj vanjskih faktora na ponašanje svakog čovjeka (teorija objektnih odnosa, utjecaj primarne obitelji, utjecaj šire društvene zajednice...). Ali, tek sistemski pristup u terapiji u žižu terapijskog interesa stavlja interpersonalne relacije. Utjecajem na interpersonalne relacije u bitnome se mijenja i istanje pacijenta i dinamika njegovog psihičkog poremećaja i bolesti.

15.40 – 16.20 sati

Gdje je nestala histerija?

Povijesni osvrt na psihotraumu od Freuda do danas

Herman Vukušić, dr. med., KBC Zagreb, mr. sc. Zoran Komar, VERN, prof. dr. sc. Rudolf Gregurek, dr. med, Medicinski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Tema ovog izlaganja je povijest kliničke slike psihotraume od konca 19. stoljeća do današnjih dana, s posebnim naglaskom na kulturološke i socijalne čimbenike koji su utjecali na ekspresiju traumatskih iskustava u vidu psihičkih simptoma. Okosnicu izlaganja čine prikazi kliničkih slika trauma ratnih veterana, od I svjetskog rata do modernih ratova u Iraku i Afganistanu, sa komentarom mogućih društvenih utjecaja (pozitivnih i negativnih) na liječidbeni proces.

16.20 – 17.00 sati

Narcizam u svakodnevnom životu

Mario Mikulan dr. med. spec. psihijatar, psihoterapeut, Ravnatelj Poliklinike Živa

Utjecaj patološkog narcizma na osobu, obitelj i zajednicu. Agresija, sadizam, destrukcija i autodestrukcija patološkog narcizma. Narcizam i kolektivno uvjetovanje. Svjesnost, separacija i individualizacija. Narcizam i Moć. Narcizam i Odgoj. Narcizam i Ljubav. Utjecaj patološkog narcizma na hipertrofiju idejnog, fantazmatskog, intelektualnog i materijalnog, i hipotrofija osjećajnog i duhovnog. "Ljubiti sliku svoju" kao maligna zamjena za voljeti sebe. Sram, krivnja, zavist, pohlepa, osjećajna i suosjećajna nesposobnost kao odrednice unutarnje i vanjske odnosne dinamike patološkog narcizma. Razvojni limiti patološki narcistično strukturirane osobnosti. Jednosmjerni put u destrukciju i autodestrukciju. Terapijske i psihoterapijske mogućnosti.

17.00 – 17.30 sati

Metode i načini provedbe psihološkog testiranja kandidata za suce i zamjenike državnog odvjetnika

Sanja Mišević, dipl. iur., Osijek

Zakon o Pravosudnoj akademiji (Narodne novine, br.153/2009 i 127/2010) donesen je 2009., a stupio je na snagu 1. siječnja 2010. godine. Pravosudna akademija osnovana je ovim Zakonom kao posebna javna ustanova koja organizira i provodi početno usavršavanje kandidata za pravosudne dužnosnike. Sukladno preporuci Vijeća Europe broj R (94) Vijeća Ministara država članicama o neovisnosti, učinkovitosti i ulozu sudaca od 13. listopada 1994. godine, države članice bile su dužne utvrditi objektivne i transparentne kriterije za imenovanje pravosudnih dužno-

snika te osigurati odgovarajuću obuku kandidata za pravosudne dužnosnike prije njihovog imenovanja radi povećanja njihove neovisnosti, profesionalnosti i odgovornosti. Ovim prvotnim zakonom, u nadležnosti Upravnog Vijeća akademije bilo je donositi pravilnik o sadržaju i metodama provođenja psihološkoga testa već kod kandidiranja za Državu školu. Također, ovim prvotnima zakonom kandidati koji su na pravosudnom ispitu ili na pisanom ispitu ostvarili podređen broj bodova, Državno sudbeno vijeće odnosno Državnoodvjetničko vijeće koje bi za tu potrebu osnovalo povjerenstvo, upućivalo je kandidate na psihološki test. Psihološkim testom utvrđuje se sposobnost kandidata za obnašanje pravosudne dužnosti (kao npr. stabilnost osobnosti, sposobnost rada u stresnim uvjetima itd.). Psihološki test provodila je ovlaštena pravna osoba koju je određivalo Upravno vijeće na prijedlog ravnatelja Akademije. Kandidati psihološki test izrađuju pod osobnom zaporkom. Kandidat koji nije zadovoljio na psihološkom testu ima pravo prigovora Upravnom vijeću, koje bi odredilo drugu ovlaštenu osobu radi ponovljenog psihološkog testiranja. Kandidati koji su zadovoljili na psihološkom testu pristupali bi usmenom dijelu ispita pred Državnim sudbenim vijećem, odnosno Državnoodvjetničkim vijećem. Reformom pravosuđa iz 2015. god., odredbe o psihološkome testiranju kandidata za prvostupanijske suce, te zamjenike općinskih državnih odvjetnika, prešle su iz citiranoga zakona u Zakon o državnom sudbenom vijeću i Zakon o državnom odvjetništvu. Državnoodvjetničko vijeće je u siječnju 2015. god. donijelo i Pravilnik o sadržaju, metodama i načinu provedbe psihološkog testiranja, a isto je učinilo i Državno sudbeno vijeće u ožujku 2016. god. Radi nedorečenosti pravilnika, oba ova tijela išla su u izmjene, Državnoodvjetničko vijeće još u srpnju 2017. god., a Državno sudbeno vijeće upravo je ovih dana, na sjednici održanoj 18. siječnja 2018. god. donijelo izmjene Pravilnika.

Diskutantice: *Roberta Krizmanić, mag. psih., Zagreb, Članica razreda za Medicinu rada pri Hrvatskoj psihološkoj komori, Sandra Bušurelo – Erak, mag. psih., Članica razreda za Medicinu rada pri Hrvatskoj psihološkoj komori*

17.30 – 18.30 sati

Okrugli stol: Bismo li u Hrvatskoj trebali uvesti psihološko-psihijatrijsku procjenu osoba na javnim funkcijama?

prof. dr. sc. Vlado Jukić, dr. med., spec. psihijatar, ravnatelj Klinike za psihijatrijske bolesti Vrapče, prof. dr. sc. Krunoslav Matešić, glavni urednik Naklade Slap, Herman Vukušić, dr. med. spec. psihijatar, KBC Zagreb, Sanja Mišević, dipl. iur., Osijek, Inge Cippico, prof. psih., izv. prof. dr. sc. Slavka Galić, Opća županijska bolnica, Požega, Marija Barić, dipl. politolog, novinarka

Moderatori: Andreja Bogdan, Živko Mišević

Procjena radne sposobnosti provodi se s ciljem očuvanje zdravlja zaposlenih i njihove radne sposobnosti, sprječavanje invalidnosti, nastanka profesionalnih bolesti i bolesti povezanih sa radom, sprječavanje povreda na radu, a sve ima za posljedicu povećanje produktivnosti rada. To je dio svakodnevnog rada psihologa i psihijatara. Postavlja se pitanje što mi kao struke možemo reći o procjeni sposobnosti osoba za obavljanjem javnih dužnosti, da li je ona moguća i pod kojim uvjetima? Jesu li zahtjevi za procjenom sposobnosti osoba za obavljanjem javnih dužnosti društvena potreba ili nju potenciraju mediji? Kakva je prognostička valjanost procjena koje kao stručnjaci, psihijatri i psiholozi možemo dati?

18.30 – 19.30 sati

Okrugli stol: Uloga psihologa u izradi i provedbi Nacionalne strategije zaštite mentalnog zdravlja

Slavko Sakoman, dr. med. *neuropsihijatar*, prof. dr. sc. Vlado Jukić, dr. med., spec. psihijatar, ravnatelj Klinike za psihijatrijske bolesti Vrapče, *Siniša Brlas*, prof. *psihologije*, *Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije*, *Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja*, dr. sc. *Darko Roviš*, *Fakultet Zdravstvenih studija u Rijeci*

Moderatori: Andreja Bogdan, Živko Mišević

Svrha donošenja strategije je uspostavljanje smjernica kojima će se unaprijediti postojeći i razviti novi načini mentalnog zdravlja, smanjiti pojava duševnih poremećaja, povećati i ujednačiti dostupnost kvalitetnog i pravovremenog liječenja, rehabilitacije i društvenog uključivanja osoba s duševnim poremećajima s ciljem povećanja osobnog zadovoljstva i zdravlja građana, smanjenja troškova i poticanje društvenog razvoja. Koja je uloga psihologa u izradi i provođenju Nacionalne strategije zaštite mentalnog zdravlja?

Subota 17.02.2018.

Dvorana UNIN-2 108

10.00 – 10.20 sati

Projekti kao izvannastavna aktivnost za darovite učenike

Jelena Portner Pavićević, dipl. psiholog, prof., I. osnovna škola Varaždin, Varaždin

Darovitim učenicima I. osnovne škole Varaždin omogućeni su dodatni sadržaji i ponudene dodatne aktivnosti. U zadnje dvije školske godine pažnja je usmjerena na podizanje razine znanstvenog mišljenja u populaciji darovitih učenika. Tako su u školskoj godini 2015./2016. daroviti učenici bili uključeni u projekt "Djeca i znanost – Kako funkcionira svijet" s ciljem osiguravanja izvannastavne aktivnosti za darovite učenike kroz koju bi se utjecalo na sposobnost znanstvenog mišljenja i razumijevanja svijeta i sebe na temelju znanstvenih spoznaja uz korištenje moderne tehnologije. Nakon ovog projekta, u školskoj godini 2016./2017. daroviti učenici bili su uključeni u projekt "MINECHEM – Kemija kroz Minecraft". Cilj ovog projekta također je bio omogućiti izvannastavnu aktivnost darovitim učenicima u kojoj bi se potaknulo upoznavanje svijeta kroz razumijevanje kemijskih tvari, procesa i zakonitosti. Učenje je bilo potpomognuto modernom tehnologijom. Korištena je poznata igra Minecraft, ali inačica dizajnirana za poučavanje Minecraft Education Edition. Projekti su evaluirani na više razina od strane svih sudionika te procijenjeni kao vrlo uspješni. Učenici i njihovi roditelji izrazili su želju za daljnjim sudjelovanjem u ovakvim aktivnostima.

10.20 – 10.40 sati

Uloga humora i osobnih karakteristika nastavnica i nastavnika u njihovoj profesionalnoj ulozi

Tena Rak, mag. psych., Glazbena škola u Varaždinu, nastavnica psihologije

U središtu proučavanja ovog rada je humor kao jedan od oblika komunikacije koji se u školi svakodnevno koristi. Humor se, kao jednom od poželjnijih osobina kod nastavnica i nastavnika, daje premalo pažnje u istraživanjima obrazovanja na ovim prostorima. Istraživanje se također bavi i osobnim karakteristikama nastavnica i nastavnika te njihovim zadovoljstvom poslom, s naglaskom na zadovoljstvo profesionalnom ulogom, kao odrednicama koje doprinose razredno-nastavnom ozračju. Obuhvaćeno je 200 srednjoškolskih nastavnica (74,1%) i nastavnika (25,9%) iz 14 škola gimnazijskog, strukovnog i mješovitog programa s područja triju županija sjeverozapadne Hrvatske te Grada Zagreba. Rezultati istraživanja pokazuju djelomičnu povezanost stilova humora s osobnim karakteristikama nastavnica i nastavnika. Utvrđene su spolne razlike na način da nastavnici koriste negativne stilove humora više od nastavnica, iako obje skupine koriste pozitivne stilove humora značajno više od negativnih. Također, pokazalo se da su nastavnice emocionalno kompetentnije od nastavnika. I nastavnice i nastavnici postižu podjednake rezultate na mjerama samopoštovanja i zadovoljstva poslom. Zaključak je da se temeljem pojedinih stilova humora kod nastavnica i nastavnika može predvidjeti njihovo samopoštovanje i emocionalna kompetencija. U radu se raspravlja i o implikacijama rezultata u kontekstu važnosti osobnih karakteristika nastavnica i nastavnika u njihovoj profesionalnoj ulozi te o razlozima zbog kojih je korisno uključiti pozitivne stilove humora u svakodnevnu komunikaciju u razredu.

10.40 – 11.20 sati

Kako uspješnije učiti?

Matej Fiškuš, mag. psych., IV. osnovna škola Varaždin

Samoregulirano ponašanje uključuje niz kognitivnih, afektivnih, motivacijskih i ponašajnih komponenti koje pojedincu omogućuju da prilagodi radnje i ciljeve usmjerene na postizanje željenih rezultata u skladu sa stalno mijenjajućim okolinskim uvjetima. U kontekstu škole, samoregulacijom učenici postaju odgovorni za vlastiti proces učenja aktiviranjem kognitivnih, metakognitivnih i motivacijskih resursa i procesa te poduzimanjem akcija koje ih približavaju ostvarenju vlastitih ciljeva učenja. Sukladno tome, samostalno postavljanje ciljeva, osobna inicijativa, ustrajnost, praćenje napretka i prilagodljivost predstavljaju osnovne elemente procesa samoregulacije učenja. Važan cilj obrazovanja bio bi potaknuti učenike na razumijevanje materijala koji čitaju na relativno dubokoj, konceptualnoj razini, što se može postići uporabom strategija elaboracije i organizacije koje su korisnije za integraciju i povezivanje novih informacija s prethodnim znanjem. Elaboracija uključuje parafraziranje i sumiranje materijala, stvaranje analogija, reorganizaciju i povezivanje ideja, objašnjavanje materijala drugim učenicima ili preuzimanje uloge učitelja, formuliranje pitanja i odgovaranje na njih. Organizacija uključuje izvlačenje glavne ideje iz teksta, podcrtavanje materijala koji trebamo naučiti i organiziranje ideja. Samoregulirano učenje usko je povezano s uvjerenjem učenika u vlastitu sposobnost izvođenja školskih zadataka te s uvjerenjem da su ti zadaci zanimljivi i vrijedni učenja. Vjerovanja o samoefikasnosti mogu se podijeliti u tri kategorije: (1) vjerovanja o kontroli odnose se na opća očekivanja o mjeri

u kojoj osoba može proizvesti željeni rezultat; (2) vjerovanja o vezi sredstvo-cilj odnose se na očekivanja osobe o mjeri u kojoj su određena sredstva efikasna u proizvođenju željenog rezultata; (3) vjerovanja o akteru odnose se na očekivanja osobe o mjeri u kojoj posjeduje takva sredstva.

11.20 – 11.40 sati

Učenci s problemima u ponašanju-smjernice za rad

Vlatka Šteinglin Kovač, magistra socijalne pedagogije, Centar za odgoj i obrazovanje Čakovec

Rad s djecom s problemima u ponašanju predstavlja veliki izazov učiteljima, profesorima, odgojateljima u obrazovnim, odgojno-obrazovnim i ostalim ustanovama u kojima se radi s djecom i mladima. Pojam problemi u ponašanju odnosi se na različite oblike ponašanja koji nisu u skladu s očekivanjima u odnosu na dob, situaciju ili okruženje i zahtijevaju dodatnu širu ili stručnu pomoć. Brojne su podjele problema u ponašanju, najčešće ih dijelimo na aktivne (eksternalizirane) koji uključuju ponašanja koja ometaju pojedinca koji ih manifestira ali i okolinu, te na pasivne (internalizirane) koji su ometajući samo za pojedinca. Procesi koji dovode do problema u ponašanju nisu u potpunosti predvidljivi te mnogi problemi nisu povezani samo s jednim čimbenikom već su posljedica međudjelovanja više čimbenika iz okoline i osobnih karakteristika djeteta. Rizični i zaštitni čimbenici su vidljivi kroz mnoge pokazatelje obiteljskog, školskog ili drugog okruženja koje je blisko djeci, ali i kroz različita ponašanja djece i mladih. Rizični čimbenici su oni koji kod djeteta povećavaju vjerojatnost nastanka problema u ponašanju. Zaštitni čimbenici su oni koji usporavaju učinke izloženosti rizičnim čimbenicima te čimbenici koji pomažu djeci u podnošenju rizika. Škola kao takva ima važnu ulogu u detekciji tih čimbenika. Upravo je školsko okruženje jedno od ključnih socijalizacijskih okruženja. Školsko okruženje postaje mjesto na kojem se prvi put mogu manifestirati određeni problemi u ponašanju. Bolje razumijevanje geneze problema u ponašanju omogućava da se pronađu načini i odgojne strategije primjenom kojih je neželjeno ponašanje djece moguće usmjeriti prema drugim, društveno prihvatljivim modelima ponašanja.

11.40 – 12.00 sati

“Trafficking”, jel’ to nešto o prometu ili ...?

Tatjana Mergl, prof. Strojarska tehnička škola Fausta Vrančića, Zagreb

Na žalost tek manji broj srednjoškolaca zna da se termin odnosi na trgovanje ljudima ili kako ga mnogi nazivaju ropstvom modernog doba. Trgovanje ljudima predstavlja najteži oblik kršenja ljudskih prava, a uključuje vrbovanje, kupnju, prodaju, predaju, prijevoz, poticanje ili posredovanje u kupnji, prodaji ili predaji, pružanje utočišta i prihvat osoba, uporabu sile, prijetnju uporabom sile ili drugim oblicima prinude, otmice, prijave, zlorababe položaja ili ovlasti da bi se došlo do pristanka osobe koja ima kontrolu nad drugom osobom, u svrhu iskorištavanja. Budući da se radi o izuzetno profitabilnoj industriji koja prema zaradi stoji uz bok trgovini oružjem i drogom ne čudi činjenica da je u porastu u cijelom svijetu, a problem nije zaobišao niti našu zemlju. Naprotiv, broj žrtava je u stalnom porastu. Trgovanje ljudima zahvaćalo je u proteklom razdoblju Republiku Hrvatsku isključivo kao tranzitnu zemlju, no tijekom zadnjih godina uočena je promjena tog trenda te se Republika Hrvatska sve više pojavljuje kao zemlja porijekla te krajnjeg odredišta žrtava trgovanja ljudima.

U prezentaciji će biti prikazane preventivne aktivnosti usmjerene prema učenicima završnih razreda koje očekuje uključivanje u svijet rada, a koji se sve češće odlučuju na odlazak izvan granica Republike Hrvatske i predstavljaju rizičnu skupinu. Cilj aktivnosti je informiranje o postojanju problema, upoznavanje s načinima vrbovanja i uvlačenja u lanac trgovanja ljudima, oblicima eksploatacije, dinamikom procesa kao i načinima samozaštite i mjerama opreza.

12.00 – 12.40 sati

Prilagodba digitalnih nastavnih sadržaja učenicima s teškoćama,

izv. prof. dr. sc. Violeta Vidaček Hainš, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike Varaždin

Suvremeni pristup nastavnim sadržajima uključuje povećanu aktivnost učenika i prilagodbu nastavnog procesa te aktivno korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije. Pilot projekt E-škole ima za cilj uspostavu sustava razvoja digitalno zrelih škola. Nositelj projekta je Hrvatska akademska istraživačka mreža CARNet, a cilj projekta je povećati transparentnost poslovanja uz uporabu informacijske i komunikacijske tehnologije te unaprijediti digitalne kompetencije učenika i nastavnika. U sklopu pilot projekta su kreirani nastavni sadržaji u obliku scenarija poučavanja iz biologije, kemije fizike i matematike, koji omogućavaju nastavnicima prilagodbu sadržaja učenicima s teškoćama. Za razliku od scenarija poučavanja, digitalni obrazovni sadržaji su namijenjeni i učenicima i nastavnicima. I jedni i drugi sadrže elemente specifične prilagodbe učenicima s teškoćama i predlažu načine korištenja, ovisno o tome radi li se o učenicima s teškoćama vida, sluha, specifičnim teškoćama u učenju ili slično. Tijekom izlaganja će biti prikazano kako učenici kroz raznovrsne socijalne oblike rada aktivno istražuju sadržaje i rješavaju postavljene zadatke uz uporabu informacijske i komunikacijske tehnologije. Iako su scenariji poučavanja i digitalni obrazovni sadržaji namijenjeni specifičnim nastavnim predmetima i razredima, moguće ih je prilagoditi i povezati sa sadržajima ostalih predmeta. Nastavnici i učenici kreativnim idejama upotpunjuju temeljne sadržaje i time pridonose daljnjem razvoju projekta.

12.40 – 13.20 sati

Kemija u mozgu: neurotransmiteri, droge i mentalno zdravlje

Martina Kovačić, m. sc. neuro-kognitivne psih., Srednja škola Čakovec, Gimnazija Josipa Slavenskog Čakovec

U ovom predavanju govorit ćemo o nekim najznačajnijim neurotransmiterima povezanim s ponašanjem čovjeka i njihovim ekvivalentima u obliku psihoaktivnih tvari. Objasnit ćemo način djelovanja droga na elektrokemijski prijenos živčanih impulsa te posljedice koje doživljava ili osjeća osoba pod njihovim utjecanjem. Također ćemo se osvrnuti i na neurobiološku pozadinu nekih psihičkih poremećaja. Zbog još nepotpuno razvijenog prefrontalnog korteksa, adolescenti su skloni eksperimentiranju, nekritičnosti i lošoj inhibiciji ponašanja. Nerijetko se to manifestira u obliku isprobavanja i konzumacije raznih psihoaktivnih tvari. Radi sveprisutnosti tog problema, škole redovito provode školske preventivne programe kojima nastoje smanjiti pojavnost neželjenih oblika ponašanja. Jednako tako, poznato je da se neki psihički poremećaji, poput npr. shizofrenije, javljaju upravo u razdoblju adolescencije. Droge i druge psihoaktivne tvari i neki psihički poremećaji imaju zajednički biološki nazivnik – neurotransmitere; droge utječu na neurotransmitterske sustave, a određene psihičke poremećaje karakterizira poremećen rad

nekih od neurotransmitterskih sustava. U ovom predavanju govorit ćemo o nekim najznačajnijim neurotransmiterima povezanim s ponašanjem čovjeka i njihovim ekvivalentima u obliku psihoaktivnih tvari. Objasnit ćemo način djelovanja droga na elektrokemijski prijenos živčanih impulsa te posljedice koje doživljava ili osjeća osoba pod njihovim utjecanjem. Također ćemo se osvrnuti i na neurobiološku pozadinu nekih psihičkih poremećaja. Takva edukacija adolescenata o efektima uzimanja droga na mozak mogla bi kroz razumijevanje konkretnih mehanizama djelovanja imati jači preventivni učinak.

13.20 – 13.40 sati

Razvoj empatije kod djece

Elizabeth Haček, prof. psihologije, III. osnovna škola Čakovec

Radom u školi i uopće u kontaktima s djecom sve češće susrećemo djecu s teškoćama na emocionalnom planu, osobito s manjkavom empatijom. Mnogi roditelji u želji da dijete očuvaju neugodnih doživljaja koji bi mogli narušiti njegovo samopouzdanje odobravaju sve njegove postupke i hvale ga često bez pokrića. Takvo dijete, naviknuto da bude "po njegovom", nema potrebe niti motiva prilagođavati se drugima. Ulaskom u ustanovu, odnosno zajednicu, može imati velikih problema s prihvaćanjem pravila, uspostavljanjem suradnje i odnosa s drugima, ukoliko prilagodbom. Neka djeca su prirodno sklona tome da budu empatična. Ipak, većim dijelom se empatija uči prije svega u obitelji kroz međusobne odnose, zatim kroz interakcije s drugom djecom i odraslim osobama na igralištu, u vrtiću, školi, u susjedstvu..., i pod značajnim je utjecajem običaja i kulture okruženja u kojem se dijete razvija. Presudnu ulogu u razvoju empatije ima adekvatan rani razvoj: privrženost majke, pokazivanje suosjećanja prema djetetu, roditeljski primjer, podrška i nadzor, pohvale i poticanje prosocijalnog ponašanja. Istaknutu ulogu u razvoju empatije mogu imati igre, poučne priče, kazališne predstave i slične situacije koje prati razgovor o ljudskom postupcima primjeren razvojnim mogućnostima djeteta. Razvijanje empatije je najbolji način borbe protiv predrasuda i stereotipa te prevencije netolerantnosti. Ključno je uspostaviti dobru mjeru između usmjerenosti na sebe i druge. Važno je da dijete razvija svijest o vlastitoj mogućnosti odabira, ali i odgovornost za posljedice donesenih odluka.

13.40 – 14.10 sati

Kako reći ne i osjećati se OK

Irena Šestak, dipl. psihologinja, OŠ I. G. Kovačića Sveti Juraj na Bregu

Antoine de Saint-Exupéry jednom je rekao da je govor izvor svih - nesporazuma. I bio je u pravu. Živimo u vrijeme kada je komunikacija itekako važna, no još je važnije KAKO ćemo iskomunicirati neku poruku na način razumljiv i prihvatljiv sugovorniku. Koji su komunikacijski stilovi, što je asertivna komunikacija, kako poboljšati svoje komunikacijske vještine - samo su neke od tema koje ću pojasniti u sklopu predavanja. Kada komuniciramo, koristimo obično tri komunikacijska stila. To su agresivni, submisivni i asertivni stil. Najučinkovitiji stil je asertivni stil koji koristi tzv. "JA" poruke, a ne "TI" poruke, koje su najčešće napadačke. "JA" poruke orijentirane su na osobna ponašanja, osjećaje i misli (na pr. JA se osjećam loše kada ti često kasniš, jer gubim dragocjeno vrijeme koje bih mogao bolje iskoristiti). Asertivna osoba preuzima odgovornost za svoje riječi i djela, spremna je ispričati se kada pogriješi, zna se nadzirati, sugovornika gleda u oči i pokazuje osjećaje, glas prilagođava situaciji. Asertivnim ponašanjem potvrđujemo

svoju vlastitu vrijednost i dostojanstvo uz istovremeno poštivanje vrijednosti i dostojanstva drugih, zalažemo se za svoje prava na jasan, izravan i prikladan način.

14.10 – 14.20 sati

Pauza

14.20 – 15.20 sati

ACT World Cafe

RADIONICA

Voditeljice: *Kamea Jaman prof. psih., pročelnica sekcije za razvojnu psihologiju rane i predškolske dobi HPD-a i Dubravka Svilar Blažinić, prof. psih., univ. spec. fam. med., dočelnica sekcije za psihologiju obitelji, braka i partnerstva HPD-a*

Radionica ima za cilj upoznavanje sa važnošću provođenja preventivnih programa, zainteresirati sudionike za rad na preventivnim programima, te osvijetliti izazove i probleme povezane sa njihovim provođenjem u praksi. Radionica World Cafe je popularna metoda za moderiranje velikih grupa. Zamisao World Cafea nastala je iz tradicije radionica budućnosti) i znanstvenih istraživanja usmjerenih prema dijalogu. World Cafe se zasniva na uvjerenju da ljudi, slično kao i za kavanskim stolom, zajednički koriste svoje znanje i kreativni potencijal za suočavanje s određenim izazovima i rješavanje određenih pitanja. Za to su potrebni odgovarajući kontekst te ispravno formulirana pitanja (fokus). Pojednostavljeno se može reći da je kod World cafea riječ o dijaloškim, konstruktivnim razgovorima koji uključuju akciju, dakle o "dijaloškom djelovanju": Čovjek s drugima razmjenjuje misli, iskustva, proširuje svoj kut gledanja, uspoređuje, povezuje, donosi zaključke, odabire, ocjenjuje i pregovara. Kako bi se zaista mogla iskoristiti moć razgovora, s jedne je strane potrebna struktura razgovora, a s druge strane kultura razgovora, koji se odražavaju u niti vodilji, odnosno u tzv. "kavanskom" bontonu. Svojim sudjelovanjem u World ACT café-u sudionici će pokazati svoju kulturu razgovora i dijaloga, strukturirati zajedničke ideje u formi zaključaka i prezentirati svoje kreativne uratke na postavljenu temu kojima su odgovorili na zadatke postavljene u moderiranoj grupi. Naglasak je na timskom radu u grupi, dobroj atmosferi i učenju kroz zabavu.

15.20 – 15.40 sati

Pauza

15.40 – 16.00 sati

Stvaranje i održavanje ljubavnih odnosa u doba mobilnih uređaja i društvenih mreža

Ratko Čuček, mag. psych., CZSS Čakovec - Podružnica Obiteljski centar

Na zavodjenje i uparivanje potencijalnih partnera medijacijom informatičke tehnologije se nekada gledalo s određenim sažaljenjem te su se korisnici tih usluga zadirkivali i ismijavali zbog tog "očajnog" poteza. U suvremeno doba se velik broj ljudi povezuje preko društvenih mreža te se osim prijateljske i poslovne naravi odnosa stvaraju i ljubavni odnosi između partnera čiji

se društveni krugovi nužno ne preklapaju. Društvene mreže omogućuju šire povezivanje ljudi odnosno (virtualnih) identiteta koji se stvaraju i evaluiraju u sigurnoj okolini ispred ekrana, a manje u kaotičnim i direktnim “licem u lice” interakcijama. Koji su faktori utjecali na to da je danas taj oblik pronalaženja partnera više raširen i bolje prihvaćen? Kako se mobilni uređaji koriste u kreiranju identiteta i stvaranju dojma u fazi zavođenja i počecima ljubavnih veza? Kako navedene tehnologije otežavaju odnosno olakšavaju održavanje veza? Na koji način stalna prisutnost osobnih informacija i dostupnost stupanja u kontakt utječu na dinamiku mladenačkih veza te je li nasilje u mladenačkim vezama u porastu? Ovim i sličnim pitanjima će se u sklopu predavanja nuditi odgovori iz perspektive socijalnog/kliničkog psihologa.

16.00 – 16.40 sati

I ljubav ima svoj rok trajanja: Što nas psihologija može naučiti o prekidima ljubavnih veza?

prof. dr. sc. Željka Kamenov, Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet u Zagrebu

Prekid ljubavne veze često je dramatičan događaj koji ostavlja trag u životu pojedinca. Reakcije na prekid vrlo su raznolike i nisu uvijek samo negativne kako većina ljudi misli. Osim poteškoća koje se javljaju nakon prekida, pokazalo se da ljudi mogu doživjeti i osobni rast kao posljedicu psihološke borbe sa stresnom situacijom u kojoj su se našli. Psiholozi pokušavaju utvrditi činitelje koji imaju utjecaj na reakcije osoba na prekid ljubavne veze. Tri osnovne skupine činitelja koje su dosad istraživane su: *karakteristike veze*, *individualne karakteristike* osoba koje su bile u vezi te *strategije prekida* ili način na koji je veza prekinuta. Kada govorimo o *karakteristikama veze*, osobe koje su više uložile u vezu, koje su bile privrženije partneru, više emocionalno angažirane te zadovoljnije u vezi, a istovremeno nemaju postojećih alternativa (druge osobe s kojima bi mogli biti u vezi), u pravilu doživljavaju više teškoća nakon prekida. Neke *individualne karakteristike* također mogu biti povezane s teškoćama. Možemo očekivati da će u istim uvjetima određeni ljudi doživjeti više teškoća nakon prekida i oporavak će im trajati dulje nego drugima, zato što imaju različite resurse za suočavanje ili različito izražene tendencije stalnog razmišljanja o neuspjesima. *Strategije prekida* razlikuju se u stupnju u kojem su *izravne* (daje li inicijator eksplicitno i nedvosmisleno svom partneru do znanja da je njegov cilj prekid njihove veze) te u *usmjerenosti na drugu osobu* odnosno količini brige i suosjećajnosti, te stoga posljedice prekida i kasniji odnos između bivših partnera ovisi i o načinu na koji je veza prekinuta.

Predavanje je namijenjeno populaciji starijoj od 15 godina.

16.40 – 16.50 sati

Pauza

16.50 – 18.00 sati

Majke i kćeri – univerzalna ženska tema

RADIONICA

Zdenka Pantić, prof. psihologije i sociologije, gestalt i obiteljska terapeutkinja, Zagreb

U radionici pod nazivom “Majke i kćeri – univerzalna ženska tema” bit će govora o odnosu majki i kćeri – jedne od najčešćih tema u psihoterapiji žena:

Istražit će se dimenzije odnosa majke i kćeri, njihov odnos kroz njihova različita životna razdoblja, te kako se prenose uloge i izgrađuje identitet?

Da li je dovoljna majčinske ljubav? Koji su najčešći problemi, a kako izgleda dovoljno dobar odnos?

Sudionice/i radionice imat će priliku kratko se upoznati s tipovima majčinstva, procesom razvoja od kćerke do žene, te od postajanja ženom do postajanja majkom. Problematizirat će se pitanje “trećega” u složenom odnosu make i kćeri – ispitat će se prisutnost ili njegovo isključivanje na taj odnos i razvoj identiteta kćerke.

“...u teškoj ali neizbježnoj iskustvu koje se, za jednu ženu, sastoji u tome da bude majka svoje kćeri, a za kćer, da bude - ali ne nužno i da ostane – kći svoje majke, ima bez sumnje puno toga koji su bolji od drugih” (C. Eliacheff, N. Heinrich).

Subota 17.02.2018.

Dvorana UNIN-2 109

10.00 – 10.20 sati

Primjena i značaj umjetnosti u sestrinskom radu

Irena Canjuga, mag. med. techn., pred., Sveučilište Sjever, Vesna Mioč, mag. med. techn., Tina Cikač, bacc. med. techn., dr. sc. Marijana Neuberg, v. pred., Sveučilište Sjever

Medicinske sestre u svome svakodnevnom radu često potkrepljuju tvrdnju Florence Nightingale da je “zdravstvena njega znanost i umjetnost”. Međutim, o utjecaju i značaju umjetnosti na sestrinsku profesiju medicinske sestre u svome školovanju i radu s pacijentima jako malo uče i primjenjuju. Upravo umjetnička djela potiču emocionalne reakcije koje se prema pacijentu projiciraju kao empatija. Sposobnost prepoznavanja emocija dio je emocionalne inteligencije koja prema modelu Mayera i Saloveya (1997) uključuje sposobnost brzoga zapažanja, procjene i izražavanja emocija, sposobnost generiranja emocija koje olakšavaju mišljenje i razumijevanja tuđih osjećaja, odnosno jačanje empatije i holističkog pristupa kada govorimo o odnosu medicinska sestra-pacijent.

Kroz ovo predavanje medicinske sestre ćemo upoznati s umjetničkim djelima Leonarda Da Vincija i Vincenta Van Gogha te potaknuti njihovu sposobnost zapažanja emocija koje se kriju iza pojedinih umjetničkih djela, odnosno potaknuti ih na zapažanje vlastitih emocija i percepciju emocija drugih osoba, što predstavlja najsloženiju razinu emocionalne inteligencije koja je nezostavna u svakodnevnom radu medicinske sestre.

10.20 – 10.40 sati

Sindrom izgaranja medicinskih sestara/tehničara u radu s infektivnim bolesnicima

Mario Sambolec, mag. med. techn., Srednja škola Bedekovčina, prof. dr. sc. Danica Železnik, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Medicinski fakultet Osijek

Profesionalni stres je pojava kojoj su često izloženi stručnjaci različitih profesija, u koje se ubrajaju i zdravstveni radnici. Jedan od krajnjih negativnih ishoda profesionalnog stresa je izgaranje na poslu. Sindrom izgaranja ("burn - out" sindrom) stanje je psihičke, emocionalne i fizičke iscrpljenosti uzrokovane pretjeranim stresom, odnosno odgođeni odgovor na različite kronične stresne događaje na radnom mjestu što posljedično dovodi do smanjenja produktivnosti na poslu. Sagorijevanje na poslu kao istraživački problem ubraja se u interdisciplinarno područje istraživanja stresa, odnosno stresa u radu. Profesionalno sagorijevanje opisuje se kao niz tjelesnih i mentalnih simptoma iscrpljenosti, odnosno kao odložen odgovor na kronične emocionalne i interpersonalne stresne događaje. Ciljevi istraživanja su utvrditi opće i specifične stresore u radu sa infektivnim bolesnicima te utvrditi učestalost simptoma sindroma izgaranja medicinskih sestara/tehničara u dvije skupine s obzirom na godine radnog staža i mjesta na kojem rade. U istraživanju je sudjelovalo 136 ispitanika od kojih 50 % radi s infektološkim bolesnicima i 50 % ne. Kao instrument istraživanja korišten je standardizirani upitnik o stresorima na radnom mjestu bolničkih zdravstvenih djelatnika autora B. Knežević i upitnik za određivanje specifičnih stresora i sindroma izgaranja. Rezultati istraživanja pokazuju da je najveća razina stresa u kategoriji organizacija radnog mjesta i financijska pitanja. Pod utjecajem većeg stresa (ocjena > 60) su ispitanici koji rade s infektivnim bolesnicima ali bez značajne razlike. Ispitanici starije životne dobi ($r = 0,215$, $P = 0,01$) značajno su pod većim stresom u odnosu na profesionalne i intelektualne zahtjeve. Ispitanici koji rade s infektivnim bolesnicima značajno više osjećaju strah prilikom ulaska u sobu infektivnog bolesnika ($P = 0,03$). Problemi sa spavanjem ($P = 0,04$), emocijama ($P = 0,004$), te nervozom ($P = 0,02$) su prisutniji kod ispitanika koji rade s infektivnim bolesnicima. Ukoliko se organizacija rada, nedostatan osoblje, i financijski dio ne promjeni, razina stresa će rasti što će se odraziti na pojavu sindroma izgaranja pa tako i smanjenja radne sposobnosti i obavljanja kvalitetne zdravstvene usluge.

10.40 – 11.00 sati

Komunikacija u svakodnevnom radu medicinskih sestara

Mario Nemeč, bacc. med. techn., Županijska bolnica Čakovec, Odjel psihijatrije

Komunikacija je proces razmjenjivanja informacija ili prenošenja poruka, uz pomoć unaprijed dogovorenog i razumljivog sustava sporazumijevanja. Komunikacija u zdravstvu provodi se u nekoliko razina: osoblje-pacijent, međusobna komunikacija zdravstvenog osoblja, informiranje pacijenata. U prezentaciji rada pokušat će se prikazati mogući načini komunikacije između osoblja i pacijenata u svakodnevnoj psihijatrijskoj praksi, prikazati važnost komunikacije između zdravstvenog osoblja i bolesnika, ukazati na moguće pogreške, te navesti načine za unapređenje naših komunikacijskih vještina.

11.00 – 11.20 sati

Značaj komunikacije obitelji bolesnika sa zdravstvenim osobljem

Valentina Novak, mag. med. techn., SŠ Bedekovčina, prof. dr. sc. Rudolf Gregurek, dr. med, Medicinski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Povezanost kvalitete komunikacije između zdravstvenih djelatnika i bolesnika i kvalitete života bolesnika tema je brojnih istraživanja i, kao takva je postala opće prihvaćena. Iako se holističkim pristupom potaknulo prihvaćanje cjelokupnosti čovjeka, još uvijek se zdravstvena skrb u praksi više ili čak isključivo bavi pojedincem te rijetko uključuje članove obitelji ili zajednicu, čiji je bolesnik neodvojiv dio. Zbog te neodvojivosti nameće se pitanje postoji li povezanost između kvalitete komunikacije zdravstvenog osoblja sa članovima obitelji kroničnih bolesnika i kvalitete života tih istih članova obitelji, koji su istovremeno primatelji zdravstvene skrbi kao i partneri zdravstvenim djelatnicima u skrbi za bolesnike. Jesu li članovi obitelji zadovoljni informacijama koje dobivaju? Koliko su anksiozni i razumiju li medicinske izraze koje čuju od zdravstvenog osoblja? Je li zdravstveno osoblje u OB Varaždin Službi za produženo liječenje i palijativnu skrb Novi Marof ljubazno? Odgovore na ta i mnoga druga pitanja iz istraživanja možete saznati u ovom zanimljivom predavanju.

11.20 – 11.40 sati

Komunikacija medicinskih sestara/tehničara sa slabovidnim osobama i osobama oštećena sluha

Jasmina Medo, bacc. med. techn., Klinika za psihijatriju Vrapče

Sljepoća je medicinski poremećaj koji se izražava u djelomičnoj ili potpunoj nesposobnosti vizualnog sustava da prenese podražaj. Prema podacima SZO u svijetu je 285 milijuna ljudi s poremećajem vida. Od toga je 246 milijuna slabovidnih i 39 milijuna slijepih osoba. Oštećenje sluha možemo podijeliti u dvije skupine: naglušost i gluhoća. U svijetu više od 500 milijuna ljudi pati od poremećaja sluha. Kako su medicinske sestre/tehničari prve osobe s kojima će komunicirati slabovidna ili gluha osoba u zdravstvenoj ustanovi bitno je poznavati načine komunikacije, da bi se dobile ili dale prave informacije ili pomoć.

11.40 – 12.00 sati

Prevenција mjera prisile prema osobama s težim duševnim smetnjama – prikaz slučaja

Slavko Medo, bacc. med. techn., Klinika za psihijatriju Vrapče

Mjere prisile i način njihove primjene prema osobama s težim duševnim smetnjama reguliran je pravilnikom Ministarstava Zdravlja. Mjere prisile koriste se prema osobi s težim duševnim smetnjama koja svojim ponašanjem ugrožava svoj ili tuđi život, zdravlje i sigurnost. U ovom radu prikazan je slučaj mlađeg pacijenta s težim duševnim smetnjama uz prisustvo vidnih i slušnih halucinacija te izražene paranoidnosti prema drugim bolesnicima i osoblju. Cilj je prepoznati simptome bolesti, ponašanje pacijenta, planirati i djelovati na način da se izbjegnu situacije koje mogu naštetiti bolesniku i zdravstvenom osoblju. Za pravilno postupanje zdravstveni djelatnici trebaju imati potrebno znanje i iskustvo te poznavati tehnike komunikacije s agresivnim bolesnikom i provođenje samog fizičkog postupka sputavanja.

12.00 – 12.20 sati

Uvijek se može učiniti nešto...

Renata Vinski, bacc. med. tech., KB "Sveti Duh" Zagreb

Što kada bolest postane neizlječiva....

Kada medicinski postupci liječenja ne daju rezultate....

Kada su sve mogućnosti iscrpljene....

U palijativnoj medicini nema i ne smije biti rečenice NIŠTA SE VIŠE NE MOŽE UČINITI, jer uvijek se može učiniti nešto. Temeljni zahtjev i obaveza svakog profesionalca je kvalitetna komunikacija sa bolesnikom pri čemu se procjenjuju njegove individualne potrebe i na taj mu se način pružaju informacije te mogućnost izbora u liječenju i skrbi. Dobar odnos profesionalca pomaže bolesniku da lakše primi lošu vijest, podnese emocionalni pritisak zbog bolesti koja ugrožava njegov život, činjenica se možda neće sjetiti, ali zasigurno će upamtiti način na koji su izrečene. Koliko smo realni u vremenu u kojem radimo... Vrijeme je neprocjenjivo, izdvojimo ga za one koji nas trebaju.

12.20 – 12.40 sati

Autonomija, dostojanstvo i terapijski odnos u palijativnoj skrbi

Mr. sc. Renata Marđetko, Koordinatorica za palijativnu skrb u Međimurskoj županiji, Dom zdravlja Čakovec

Autonomija, dostojanstvo i terapijski odnos bolesnika i profesionalca koji brinu o njima predstavljaju jedna od osnovnih načela i srž filozofije palijativne skrbi. Poštivanje ovih osnovnih načela zadatak su i obaveza svakog profesionalca i volontera koji sudjeluju u pružanju skrbi. U samoj skrbi za bolesnika, očuvanje dostojanstva čovjeka, poticanje bolesnikove autonomije te profesionalna podrška onih koji prate bolesnika na njegovom putu se isprepliću, često uključuju iste elemente te doprinose cjelokupnoj kvaliteti skrbi za palijativnog bolesnika i njegovu obitelj. Dostojanstvo predstavlja veoma osobne i individualne vrijednosti i potrebe čovjeka koje se kroz život formiraju i "ugrađuju" u osobu te ostaju izražene i kroz čovjekovu bolest te do samog kraja života. Posljedice bolesti koja dovodi do smrti su često slabost, nemoć i ovisnost o drugima te ih bolesnici navode kao nešto što je najteže prihvatiti i što čovjeku oduzima njegovo dostojanstvo. Autonomija je sposobnost i mogućnost bolesnika da usprkos bolesti koja mu oduzima mnoge sposobnosti i dalje aktivno sudjeluje u odlukama i planiranju svoje skrbi, svojeg života i na kraju svoje smrti. Očuvano dostojanstvo i vrednovanje bolesnika kao osobe doprinosi bolesnikovoj autonomiji. Na isto način podrška i pomoć pri zadržavanju bolesnikove autonomije i poštivanja njegovih želja i vrijednosti čini doprinos profesionalaca da bolesnik do smrti zadrži ono što je dostojanstven život za njega. Primjer iz nedavne prakse pokazuje su stavovi ljudi za koje brinemo često drugačiji od naših stavova kao profesionalaca: bolesnik koji je bio veoma samostalna i samouvjerena osoba do svoje duboke starosti i uznapredovale bolesti ne želi da se o njemu brine njegova obitelj u fazi kada bude nepokretan, nego želi biti u domu za starije i nemoćne. Ne želi da obitelj svjedoči njegovu nemoć i da im time bude na teret i bolje će se osjećati ako za njega budu brinuli profesionalci kojima je to posao. Za tog bolesnika to je primjer očuvanja dijela njegovog dostojanstva. Terapijski odnos u palijativnoj skrbi predstavlja empatiju, razumijevanje fenomena smrti, umiranja i gubitka drage osobe, konstruktivnu i osjećajnu komunikaciju, podršku te stručno vodstvo u planiranju i provođenju skrbi za bolesnika

i njegovu obitelj u najosjetljivijim životnim trenucima. Kvaliteta skrbi, ishod skrbi i sjećanja onih koji ostaju uvelike ovisi i često je spominjan od članova obitelji, o odnosu profesionalaca tijekom cijelog procesa skrbi. Ljudi pamte skrb za svoju dragu osobu ponajprije po odnosu koji su doživjeli od strane profesionalaca s kojima su se susretali u zadnjim fazama bolesnikovog života.

12.40 – 15.40 sati

Komunikacijske vještine u palijativnoj skrbi

RADIONICA

doc. dr. sc. Lovorka Brajković, klinička psihologinja, Sirius – Centar za psihološko savjetovanje, edukaciju i istraživanje, Hrvatski studiji Sveučilište u Zagrebu, izv. prof. dr. sc. Marijana Braš, psihijatar, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb, Medicinski fakultet Sveučilište u Zagrebu, izv. prof. dr. sc. Veljko Đorđević, psihijatar, Medicinski fakultet Sveučilište u Zagrebu, Zagrebački institut za kulturu zdravlja

Komunikacija je neophodan dio zdravstvene skrbi te je prepoznato da je dobra komunikacija fundamentalna za uspostavljanje adekvatnog odnosa. No, uočene su bitne razlike u kvaliteti komunikacije što navodi na nužnost poboljšanja ovih vještina. Vještine savjetovanja se sve češće koriste u zdravstvenom sustavu i od velike su pomoći zdravstvenim djelatnicima kako bi unaprijedili zdravlje bolesnika. Motivacijski intervju je poseban oblik savjetovanja i sve se više koristi kod kroničnih oboljenja kod kojih je promjena bolesnikovog ponašanja kao i njegova motivacija ključna u postizanju dobre remisije bolesti i povećanju kvalitete života. U motivacijskom intervjuu najčešće se koristi pristup usmjeren na bolesnika. Suraduje se s bolesnikom, ne nagovara, već pregovara, sluša više nego priča. Palijativna skrb je u velikoj mjeri bazirana na dobroj komunikaciji. Iako postoje određene smjernice kako voditi dobar razgovor i uspostaviti uspješnu komunikaciju, manje je poznato kako se nositi s bolesnicima koji su ambivalentni ili iskazuju otpor prema palijativnoj skrbi. Zdravstveni djelatnici također imaju poteškoća u podržavaju bolesnikove autonomije u situacijama kada se ne slažu s bolesnikovim izborom. Stoga, tehnike motivacijskog intervjuiranja mogu pomoći u situacijama diskrepanci; mogu smanjiti bolesnikov otpor, riješiti ambivalentnost te podržati bolesnikovu autonomiju. Motivacijski intervjuiranje pomaže bolesniku da donese odluke u skladu s njegovim osobnim vrijednostima, a sve u cilju povećanja i poboljšanja kvalitete života.

15.40 – 16.30 sati

“Odnos, to sam ja”

RADIONICA

Tihana Tot, mag. psihologije, završen 3. stupanj edukacije za stjecanje naziva psihoterapeut/savjetnik Teorije izbora i Realitetne terapije

Bez obzira koji posao radimo, sve što radimo povezano je s odnosima s drugima. Ako pri gradnji bilo kojeg odnosa imamo za cilj da se druga osoba ponaša onako kako mi mislimo da bi trebala, bitka za dobar odnos je unaprijed izgubljena. Jer, drugi se ne ponašaju kako mi želimo, ako u tom ponašanju za sebe ne vide neki smisao ili dobit. Naše ponašanje nije uvjetovano onim što drugi čine. A, važno je znati da za odnose radimo zbog osobnog zadovoljstva;

lakše nam je raditi, više uživamo, a i drugi nas više čuju ako smo povezani s njima. Takvim uvjerenjem o odnosima i činjenjem mijenjamo dosadašnje razumijevanje o uzajamnosti u odnosima; utječemo, poučavamo i dajemo priliku drugima da o stvaranju i održavanju odnosa uče iz našeg ponašanja. U radionici na temu "Odnos, to sam ja" baviti ćemo se našim očekivanjima od sebe ili drugih, vezano na posao koji radimo. Kada se u poslu koji radimo naša očekivanja od sebe i drugih poklapaju s našom percepcijom stvarnosti, tada smo zadovoljni i sobom i drugima. Međutim, kada postoji razlika između onog što vidimo i onog što želimo vidjeti, tada smo u problemu. U situaciji nezadovoljstva biramo različita ponašanja, a sva su ona bazirana na našim uvjerenjima. Kako uvjerenja nastaju temeljem naših iskustava i znanja, od njih ovisi i kakva ćemo ponašanja izabrati u situaciji nezadovoljstva. Tijekom radionice baviti ćemo se uvjerenja kojim si otežavamo život i radimo na štetu nama važnih odnosa, kao i uvjerenjima kojim možemo svoj život učiniti sretnijim mjestom.

16.30 – 17.00 sati

Mladi, nogomet i društveni aktivizam: "... Jer za Varteks ja dao bi sve..."

prof. dr. sc. Benjamin Perasović, doc. dr. sc. Marko Mustapić, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb

Ovo predavanje ima oblik prethodnog priopćenja jer je riječ o preliminarnim rezultatima istraživanja koje je u tijeku, u sklopu Horizon 2020 projekta 'Promise' (*Promoting youth involvement and engagement*). Postojeća istraživanja mladih ukazuju na nisku razinu njihove političke participacije i visoku razinu nepovjerenja u političke institucije, posebno u političke stranke. Na temelju podataka prikupljenih navedenim istraživanjem, autori će govoriti o oblicima društvenog aktivizma vezanih uz djelovanje NK Varteks, uspoređujući taj aktivizam sa srodnim oblicima aktivizma mladih širom Europe. Od devedesetih godina traje razdoblje snažne komercijalizacije nogometa i pretvaranja nogometnih klubova u korporacije. Taj proces proizveo je nove aktere i nove odnose u suvremenom društvu, mijenjajući dio tradicije i vezanosti klubova uz lokalnu zajednicu i lokalne identitete. Kao odgovor na proces ubrzane komercijalizacije i komodifikacije nogometa razvio se široki i heterogeni društveni pokret najčešće nazvan 'against modern football movement'. Osnivanje nogometnih klubova od strane navijača jedan je od poznatijih oblika djelovanja tog pokreta koji je na mapi europskih gradova dodatno obilježio značenja Manchestera, Salzburga ili Varaždina. Upravo je Varaždin mjesto našeg istraživanja i propitivanja oblika društvenog aktivizma mladih, povezanog sa postojanjem NK Varteks.

17.00 – 17.20 sati

Pomoć medicinske sestre pri učinkovitoj prilagodbi na bolest

Tajana Juriša, studentica 3. godine sestrinstva, Nives Kosalec, Jurica Veronek, mag. med. tech, Sveučilište Sjever, Odjel za Sestrinstvo

Danas se više nego ikad govori o duhovnom tijelu svake jedinice. Kada se pojavi bolest, ona osim na fizičko funkcioniranje osobe, ima utjecaj i na njegov psihološki, socijalni i kulturni aspekt življenja. Suočavanje sa bolešću jedna je od vještina s kojom se svaka osoba susreće u svome životu. Kao pomoć u što boljoj prilagodbi na bolest medicinska sestra bi trebala znati na koji način će komunicirati s osobom, na koji način će je motivirati i postići što bolju samostalnost pacijenta. Svaki pacijent na svoju bolest reagira različito, neki svoju bolest smatraju

kaznom, dok se drugi nose s njome 'kao da je ni nema'. Osim pomoći samome pacijentu, medicinska sestra ne bi trebala zanemariti ni obitelj pacijenta, budući da i oni zasigurno imaju mnogo pitanja i nejasnoća. U učinkovitoj prilagodbi na bolest može pomoći i duhovnost. U radu je prikazan i slučaj učinkovite prilagodbe na bolest koji je dobiven putem strukturiranog intervjua.

17.20 – 17.40 sati

Razine kategorizacije u zadatku alternativne uporabe predmeta

Maja Kućar, studentica diplomskog studija psihologije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci

Cilj provedenog istraživanja bio je ispitati utjecaj razine kategorizacije (nadređena, temeljna i podređena razina) u zadatku navođenja obilježja te testirati može li se superiornost temeljne razine generalizirati na kompleksniji zadatak; zadatak alternativne uporabe predmeta. U istraživanju sudjeluje 47 studenata Filozofskog fakulteta u Rijeci. Ispitanici su ispunjavali Test udaljenih asocijacija (RAT test) koji predstavlja mjeru divergentnog mišljenja, te sudjelovali u klasičnom zadatku navođenja obilježja i zadatku alternativne uporabe predmeta. Unutar svakog zadatka prezentirano je po tri predmeta za svaku razinu kategorizacije. U zadatku uporabe predmeta, pored fluentnosti odgovaranja, vrednovane su i ostale komponente divergentnog mišljenja, a to su originalnost, fleksibilnost i elaboracija. Za zadatak obilježja predmeta izračunata je jednosmjerna ANOVA s ponovljenim mjerenjima na faktoru razine kategorizacije. Očekivano, dobiven je značajan efekt razine kategorizacije ($F=35,26$, $df=1,46$, $p<0,01$, $\eta^2=0,61$). Šidakovim post-hoc testom utvrđeno je da se više obilježja navodi na temeljnoj razini kategorizacije ($M=7,1$, $SD=2,70$) u odnosu na nadređenu ($M=5,82$, $SD=2,55$) i podređenu ($M=5,49$, $SD=2,29$) između kojih nema razlike. U zadatku uporabe predmeta izračunate su jednosmjerne ANOVE s ponovljenim mjerenjima za 4 komponente divergentnog mišljenja. Dobiven je glavni efekt razine kategorizacije samo kod komponente originalnost ($F=3,33$, $df=1,46$, $p<0,05$, $\eta^2=0,13$). Šidakovim post-hoc testom utvrđeno je da najveća je originalnost postignuta na podređenoj razini ($M=1,15$, $SD=1,64$) koja se značajno razlikuje od nadređene razine ($M=0,83$, $SD=1,11$). Komponente fluentnost, fleksibilnost i elaboracija ne razlikuju se značajno ovisno o razini kategorizacije. Izračunate su i korelacije ukupnog rezultata ostvarenome na RAT testu sa izvedbom u zadatku obilježja te svim komponentama divergentnog mišljenja ovisno o razini kategorizacije. Dobivene su pozitivne povezanosti RAT testa i originalnosti na nadređenoj ($r=0,29$, $p<0,05$) i podređenoj razini ($r=0,38$, $p<0,01$) te elaboracije na nadređenoj ($r=0,4$, $p<0,01$) i temeljnoj razini ($r=0,32$, $p<0,05$). Dobivena je negativna povezanost RAT testa i fluentnosti na podređenoj razini ($r=-0,31$, $p<0,01$). Povezanosti RAT testa i izvedbe u zadatku obilježja nisu se pokazale značajnijima. Zaključno, odsutnost efekta razine kategorizacije kod 3 od 4 komponentne divergentnog mišljenja implicira da se kod zadatka uporabe predmeta koriste različiti kognitivni procesi te da se superiornost temeljne razine ne može generalizirati na taj zadatak.

???.02.2018.

Dvorana UNIN-1

10.00 – 12.00 sati

Zaustavimo krug isključenja

RADIONICA

Minja Jević, psihologinja, Martina Smiljanić, logopedinja DV Vrbik, Zagreb

Cilj ove radionice je podići svijest o važnosti ranog uključivanja osoba s teškoćama u normalan život: razumjeti isključenje/marginalizaciju osoba s teškoćama u razvoju i njihovih obitelji iz perspektive ljudskih prava, razumjeti barijere koje priječe inkluziju osoba s teškoćama i kako se one mogu ukloniti u okviru osobne odgovornosti svakog pojedinca, razumjeti okvir i standarde jednakosti i inkluzije, kako oni izgledaju i kako ih primjenjivati iz vlastite perspektive

Počine s igrom koja promovira razumijevanje osjećaja povezanih s diskriminacijom i isključivanjem iz grupe. Slijedi kratka priča "Napukla posuda". Središnja aktivnost je **Igra života**, u kojoj sudionici uče razumjeti kako djeluje isključenje određenih grupa ljudi s različitim teškoćama u razvoju, kako diskriminacija može uzrokovati i podržavati marginalizaciju i kršenje ljudskih prava i prepoznati različite barijere koje navedenim skupinama priječe pohađanje redovnih odgojno – obrazovnih institucija na svim razinama. Radionica navodi sudionike na razmišljanje kako i sami mogu pomoći pri uključivanju osoba s teškoćama u ravnopravan život u zajednici. Radionica završava aktivnošću **Ciklus isključenja**, koja pomaže u demonstraciji kako je isključivanje ciklus koji svatko od nas mora nastojati zaustaviti.

15.00 – 17.00 sati

“Od dramske igre i improvizacije do problemske situacije i aktivne participacije”

Ivana Marijančić, free lance dramska pedagoginja, Zagreb

Velika je razlika promišljaju li mladi o problemu sjedeći i slušajući o tome ili su aktivno uključeni pa svoja razmišljanja mogu i isprobati unutar strukture igara i vježbi. Njihova osvještenost za ponašanja bit će podignuta i imat će iskustvenu pripremu za život.

Na ovoj radionici proći ćemo više različitih načina kako od zabavne igre i slučajno nabačenih ideja doći do realnih primjera i problemskih situacija koje onda možemo prikazati u sredini u kojoj djelujemo u vidu predstave ili kraćih prizora. Osobno mi nije dovoljno samo prikazivanje predstave/prizora u nekoj sredini pa ćemo napraviti i korak dalje - od prizora koje će polaznici kroz kreativan rad ostvariti, napraviti ćemo razne oblike interaktivnog kazališta, čime je odgojna uloga dramskog rada maksimalno ispunjena.

20.30 – 21.00 sati

Dobrodošlica organizatora

Svečani dio večeri

U susret 26. godišnjoj konferenciji hrvatskih psihologa: Terme Sveti Martin, studeni 2018.

Članice *Klobook-a* već tradicionalno za Vas uljepšavaju Psihošpancir i šetnju dvoranama punim psihoslastica. Tijekom trajanja Psihošpancira, i ove godine izradite svoj broš, ili nosite neki s potpisom Klooboka.

U pauzi od šetnje dvoranama Psihošpancira, posjetite Muzej anđela Varaždin, Silvija Strahimira Kranjčevića 14, mjesto posjeta za ljubitelje anđela iz cijelog svijeta, koji će za sudionike Psihošpancira biti otvoren tijekom petka i subote (16. i 17. veljače).

Prošpansirajte gradom, posjetite muzej, Vaš anđeo čeka na Vas!

Nedjelja 18.02.2018.

Sveučilište Sjever, Varaždin

10.00 – 12.30 sati

Sastanak Sekcije za brak, obitelj i partnerstvo HPD-a

12.30 – 14.30 sati

Sastanak Stručnog razreda za kliničku psihologiju Hrvatske psihološke komore: Mjerenje raspoloženja

14.30 – 16.30 sati

Sastanak Društva psihologa Varaždin

Ponedjeljak 19.02.2018.

Međimursko veleučilište u Čakovcu

Ponedjeljak 19.02.2018.

Dvorana A

13.30 – 14.00 sati

Dobrodošli na Psihošpancir

Dobrodošli na Međimursko veleučilište Čakovec

Dobrodošli u Čakovec

Glazbeni program

Otvorenje čakovečkog dijela ovogodišnjeg Psihošpancira svojim nastupom obogatit će učenici Umjetničke škole Miroslav Magdalenić Čakovec pod vodstvom profesora Marka Žerjava.

Simpozij psihologije sporta

14.00 – 15.00 sati

Upravljanjem pobuđenosti do boljeg fokusa u sportu

Maja Vidaković, mag. psych., Monika Vandero-Humljan, mag. psych.; Mentalni Trening, Zagreb

U današnje vrijeme vrlo često možemo čuti od sportaša kako u određenim trenucima gube fokus. Taj gubitak fokusa posljedično utječe i na njihovu izvedbu, a vrlo često i na krajnji ishod (rezultat). Gubitak fokusa samo je jedan od razloga zbog kojeg sportaši često potraže stručnu psihološku pomoć. U svakom treningu ili natjecanju dolazi do velikih oscilacija u razini pobuđenosti koje onda utječu i na njihov fokus čega često nisu niti svjesni te smatraju kako to nije nešto na što mogu utjecati. Cilj ovog predavanja jest razjasniti što je intenzitet, odnosno pobuđenost organizma, kako je ona povezana s našom izvedbom i fokusom te koje su sve zone intenziteta. Uz to sudionici će imati priliku čuti kako mogu kontrolirati svoju pobuđenost, a samim time i unaprijediti svoj fokus.

15.00 – 16.30 sati

Odnos roditelj – dijete – trener u sportskom životu djeteta

RADIONICA

Sandra Šučurović, mag. psihologije, Nogometna škola GNK Dinamo, Hrvatsko katoličko sveučilište

Kratko izlaganje svoga rada sa trenerima, sportašima i roditeljima te radionicu na temu: “Djeca i roditelji u sportu” održat će Sandra Šučurović koja radi kao psiholog u Nogometnoj školi GNK Dinamo te predaje na Hrvatskom katoličkom sveučilištu. Potpredsjednica je Športskog društva veterana Domovinskog rata i aktivni član Hrvatske asocijacije sportskih psihologa. Kroz svoje praktično djelovanje radila je s brojnim sportskim organizacijama i sportašima iz različitih sportova: nogomet, boks, taekwondo, hrvanje itd. Uz rad u području sporta, područje interesa su joj braniteljske teme s naglaskom na istraživački pristup te vojna psihologija.

Radionica će se fokusirati na roditeljske stilove odgoja (autoritaran, autoritativan, indiferentan i permisivan) te na rad s današnjim generacijama djece i mladih u sportu s osvrtom na razvoj tehnologije i dinamičan način života. Obradit će se i načini roditeljske uključenosti u sportski život djeteta (nedovoljno uključeni roditelji i pretjerano uključeni roditelji) te značajke kvalitetne interakcije između roditelja, trenera i djeteta. Za uspješan razvoj sportaša važno je kako komuniciramo sa sportašima i njihovim roditeljima, stoga će se na radionici obraditi i taj aspekt. Pri kraju radionice dat će se i sugestije o konkretnim alatima koje treneri mogu primijeniti u radu sa sportašima i njihovim roditeljima.

16.30 – 17.10 sati

Mladi, nogomet i društveni aktivizam: “... Jer za Varteks ja dao bi sve...”

prof. dr. sc. Benjamin Perasović, doc. dr. sc. Marko Mustapić, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb

Ovo predavanje ima oblik prethodnog priopćenja jer je riječ o preliminarnim rezultatima istraživanja koje je u tijeku, u sklopu Horizon 2020 projekta ‘*Promise*’ (*Promoting youth involvement and engagement*). Postojeća istraživanja mladih ukazuju na nisku razinu njihove političke participacije i visoku razinu nepovjerenja u političke institucije, posebno u političke stranke. Na temelju podataka prikupljenih navedenim istraživanjem, autori će govoriti o oblicima društvenog aktivizma vezanih uz djelovanje NK Varteks, uspoređujući taj aktivizam sa srodnim oblicima aktivizma mladih širom Europe. Od devedesetih godina traje razdoblje snažne komercijalizacije nogometa i pretvaranja nogometnih klubova u korporacije. Taj proces proizveo je nove aktere i nove odnose u suvremenom društvu, mijenjajući dio tradicije i vezanosti klubova uz lokalnu zajednicu i lokalne identitete. Kao odgovor na proces ubrzane komercijalizacije i komodifikacije nogometa razvio se široki i heterogeni društveni pokret najčešće nazvan ‘*against modern football movement*’. Osnivanje nogometnih klubova od strane navijača jedan je od poznatijih oblika djelovanja tog pokreta koji je na mapi europskih gradova dodatno obilježio značenja Manchestera, Salzburga ili Varaždina. Upravo je Varaždin mjesto našeg istraživanja i propitivanja oblika društvenog aktivizma mladih, povezanog sa postojanjem NK Varteks.

17.10 – 18.00 sati

“Što mogu naučiti i primijeniti od vrhunskih sportaša?”

Interaktivno predavanje

Luka Škrinjarić, mag. psych. direktor tvtk Mentalni Trening j. d.o.o., Sanja Petrić, mag. psych.

Saznajte kako funkcioniraju vrhunski sportaši. Što je to što ih čini tako dobrima u poslu kojim se bave? Koje su stvari kojih se oni sami svakodnevno pridržavaju? Saznajte koje tehnike oni sami koriste, a možete ih koristiti i vi. Ne morate biti sportaš ili se baviti sportskom aktivnošću da biste mislili i živjeli kao naši sportski idoli. Saznajte kako!

18.00 – 19.00 sati

Samopouzdanje i uloga roditelja u sportu

RADIONICA

Vesna Hude, sportska psihologinja, Zagreb

Uloga roditelja i trenera, kao i njihova odgovornost, u sportskom i psihološkom razvoju djece i mladih sportaša je ogromna. Njihova optimalna podrška utječe na uspjeh, što podrazumijeva izbjegavanje prevelikog pritiska, ali i potpune ravnodušnosti u odnosu na treninge i natjecanja. Važno je da ustrajan rad, postavljeni ciljevi i očekivani rezultati budu uravnoteženi s glavnim motivima, vezanim za bavljenje i ustrajanje u sportskoj aktivnosti, a to su zabava i izazov. Sportaši žele djelovati u izazovnim uvjetima i pomicati granice svojih mogućnosti. Samopouzdana sportaši vjeruju u sebe i sposobnost da će uspješno izvršiti radnje koje će dovesti do željenog ishoda. Pozitivne reakcije trenera, nagrade, podrška dobroj izvedbi, trudu, rezultatu, podrška nakon pogreške djeluju pozitivno na samopouzdanje sportaša. No, važan je i utjecaj roditelja u tom smislu, o čemu ćemo raspravljati na radionici, a dotaknut ćemo se i samopouzdanja roditelja i osjećaja samoeфикаsnosti. Što im može pomoći u tom smislu? Treba li i njima podrška, kako bi više uživali u sportskim aktivnostima djece vezanim uz treninge i natjecanja? Bilo bi dobro da “sportska zajednica” podupire roditelje tako da im pruži alate koji će im pomoći da optimalno reagiraju, primjerice u teškim situacijama u natjecateljskom sportu mladih.

Ponedjeljak 19.02.2018.
Dvorana B

14.30 – 15.00 sati

Psihijatrijska skrb o osobama s intelektualnim teškoćama

Aleksandra Turković, dr. med., spec. psihijatar, subspec. dječje i adolescentne psihijatrije, Županijska bolnica Čakovec

U predavanju će biti opisane specifičnosti skrbi o osobama s intelektualnim teškoćama iz psihijatrijske prakse. Mentalna retardacija se prema AAMD definira kao snižena sposobnost kojoj su svojstvena značajna ograničenja u intelektualnom funkcioniranju i u adaptivnom ponašanju. Kroz ljudsku povijest svako odstupanje od uobičajenog i opće prihvaćenog ponašanja, bilo je uglavnom obilježeno kao devijantno i nepoželjno. Osobe sa intelektualnim teškoćama često su bile degradirane i obespravljene i sve do sredine 20. stoljeća obuhvaćene isključivo segregacijskim sustavom tretmana. Mentalno zdravlje osoba s mentalnom retardacijom- termin i problematika koja za neupućenu osobu, može zvučati paradoksalno, jer sve do prije 50-tak godina smatralo se da su osobe s mentalnom retardacijom, mentalno poremećene odnosno mentalno bolesne. Važno je napomenuti da mentalna retardacija nije psihička bolest. Poremećaji ponašanja koji se često javljaju uz mentalnu retardaciju su hiperaktivnost, agresivnost, destruktivnost, a psihički poremećaji: separacijski strahovi, depresija, psihotične dekompenzacije.

15.00 – 16.00 sati

Prikaz i demonstracija nekih aktivnosti promicanja zdravlja u okviru Nacionalnog projekta “Živjeti zdravo”

dr. sc. Ljiljana Muslić, prof. psih., Odsjek za promicanje mentalnog zdravlja, Odjel za promicanje mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti sa savjetovalištem, Služba za promicanje zdravlja, Referentni centar Ministarstva zdravlja za promicanje zdravlja, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb

Promicanje zdravlja je postupak ili akcija koji u cilju imaju unaprjeđenje zdravlja i stvaranje potencijala za dobro zdravlje prije nego što se zdravstveni problemi ili ugroženost zdravlja pojavi. Hrvatski zavod za javno zdravstvo prepoznao je važnost promicanja zdravlja te je pokrenuo projekt “Živjeti zdravo”, koji je Vlada RH u srpnju 2015. godine proglasila Nacionalnim programom. Programi i aktivnosti Nacionalnog programa “Živjeti zdravo” usmjereni su poboljšanju zdravlja cijele populacije, a provode se kroz pet komponenti: Zdravstveno obrazovanje, Zdravlje i tjelesna aktivnost, Zdravlje i prehrana, Zdravlje i radno mjesto i Zdravlje i okoliš. U komponenti Zdravstveno obrazovanje tri su podkomponente: Pravilna prehrana i tjelesna aktivnost, Mentalno zdravlje i Spolno zdravlje. Radi se o multidisciplinarnom projektu u čijoj provedbi kao partneri sudjeluju i stručnjaci iz županijskih zavoda za javno zdravstvo i brojni vanjski suradnici i institucije na nacionalnoj i lokalnoj razini. U sklopu prikaza i demonstracije prezentirati ćemo neke aktivnosti u sklopu Projekta s naglaskom na promicanje mentalnog zdravlja i zdravih stilova života.

16.00 – 16.40 sati

Razna lica seksualnog nasilja

Senka Sekulić Rebić, psihologinja, dr. sc. Maja Mamula, psihologinja, Ženska soba – Centar za žrtve seksualnog nasilja, Maksimirska cesta 51a, Zagreb, zenska.soba@zenskasoba.hr

Živimo u vrijeme u kojem smo sustavno okruženi nasiljem, što u stvarnosti i svakodnevnom životu, što kroz medije koji potenciraju senzacionalističke priče o nasilju, nadajući se povećanoj tiraži. I dok su neki oblici nasilja gotovo dominantno prisutni u dnevnom tisku ili razgovoru, o nekim oblicima se rijetko progovara i to najčešće kada ima brutalne ili "sočne" detalje. Upravo je seksualno nasilje jedno od onih oblika nasilja o kojima se ne progovara, a kada se to i radi, najčešće je na pogrešan način. Nasilje se trivijalizira, minimalizira, a stigma i sram za žrtvu se potenciraju. Od malih nogu djecu učimo da se klone nepoznatih, da ne prilaze strancima, ne uzimaju od njih bombone. Kako djeca rastu, djevojčice dobivaju sve više poruka kako da se "paze i čuvaju". Problem je u tome što im najčešće niti kao roditelji niti kao društvo ne govorimo istinu. Istinu o tome da su najčešći počinitelji osobe od povjerenja, kao što su članovi/ce obitelji, partneri, kućni prijatelji/ce... Ne pričamo o tome da živimo u kulturi koja će većinu oblika seksualnog nasilja normalizirati i neće je ni percipirati kao nešto važno, ali će se spremno odgovornost prebaciti na žrtvu, njeno izazivanje ili preosjetljivost. Kroz ovo izlaganje autorice žele demistificirati što je zapravo seksualno nasilje, koje su njegovi najčešći oblici, tko su najčešći počinitelji, koliko je rasprostranjeno, kao i koje su najčešće reakcije i posljedice za žrtvu. Također, govorit će se o mehanizmima pomoći i podrške za osobe koje su preživjele seksualno nasilje, kao i o važnosti pružanja sustavne psihološke podrške u specijaliziranim organizacijama kao što je Ženska soba.

16.40 – 17.20 sati

Psihijatrijska praksa u procjepu između medicine, psihodinamike i interpersonalne psihologije

Živko Mišević, dr. med., spec. psihijatrije, subspec. alkoholizma i bolesti ovisnosti, Županijska bolnica Čakovec, Odjel psihijatrije Čakovec

Razvoj svakog psihijatra kreće od učenja i usvajanja medicinskog modela mišljenja i zaključivanja. Taj model se temelji na klasifikacijama, dijagnostici, kliničkoj slici i terapiji baziranoj na manje-više biološki utemeljenim spoznajama o duševnim poremećajima i bolestima. No, taj model je nedostatan da bi se iole približili sveobuhvatnosti uzroka duševnih poremećaja i bolesti. Psihodinamsko-psihoanalitički koncept i sve derivacije tog sustava nude odgovore u intrapsihičkim konfliktima u čovjeku. Međutim, posljednjih nekoliko decenija se sve više nameće koncept interpersonalnih odnosa kao važan element u razumijevanju nastanka duševnih poremećaja i bolesti i važan element u psihoterapijskoj praksi koja u bitnome mijenja i pristup i prognozu ishoda liječenja duševnih bolesti. Navedeno, u teoretskom smislu, i nije ništa novo jer i medicinski i psihodinamsko-psihoanalitički model uvažavaju utjecaj vanjskih faktora na ponašanje svakog čovjeka (teorija objektnih odnosa, utjecaj primarne obitelji, utjecaj šire društvene zajednice...). Ali, tek sistemski pristup u terapiji u žihu terapijskog interesa stavlja interpersonalne relacije. Utjecajem na interpersonalne relacije u bitnome se mijenja i stanje pacijenta i dinamika njegovog psihičkog poremećaja i bolesti.

17.20 – 17.40 sati

Psihoanaliza žalovanja

Maja Mišević, dr. med., specijalizant psihijatrije, Županijska bolnica Čakovec

Reakcija žalovanja ili žalovanje uključuje niz duševnih i tjelesnih pojava u osobe koja je smrću ili na neki drugih načini izgubila osobu uz koju je osjećajno vezana. Osjećajna je povezanost preduvjet žalovanja. No, ne smijemo zaboraviti da, zahvaljujući toj povezanosti, doživljavamo sreću i nalazimo smisao našeg života. Žalovanje koje uslijedi nakon gubitka samo je znakom da smo voljeli, a preko tužnog raspoloženja u stanju smo život shvatiti dubljim i smislenijim. Ovim predavanjem navest ću neka psihoanalitička istraživanja žalovanja, oblike žalovanja, te primjere psihoterapijskog pristupa pacijentima s reakcijom žalovanja.

17.40 – 18.00 sati

Psihologija zla

Andrej Prošev, dr. med., specijalizant psihijatrije, Županijska bolnica Čakovec

Zlo je staro koliko i ljudski rod. Ono je vječna tema od kada je ljudi- zlo kao okrutnost, kao nanošenje bola drugom čovjeku, kao uništavanje ljudskih života. Ako otvorimo bilo koji medij, gotovo smo svakodnevno svjedoci ljudske okrutnosti. Zaista, kako je moguće da ljudi mogu tako okrutno postupati jedni prema drugima? Postoje mnoge teorije i mnoga nastojanja da se pojam zla objasni i da mu se utvrdi porijeklo. Empatija je naša sposobnost da identificiramo što druga osoba misli ili osjeća i da odgovarajućom emocijom odgovorimo na njene misli i osjećaje. Jedna od teorija govori kako je upravo empatija ključni pojam za objašnjavanje zla, odnosno okrutnosti. Svi ljudi imaju svoje mjesto na "spektru empatije", što znači da je neki ljudi imaju više, neki manje, a neki je uopće nemaju. Koliki će biti empatijski kapacitet neke osobe ovisi o mnogo faktora (biološki, psihološki i socijalni), ali čini se kako je najvažniji faktor odnos koji dijete uspije ostvariti sa roditeljima tijekom odrastanja. Empatija je jedan od najvrjednijih nematerijalnih resursa. Iščezavanje empatije predstavlja važno globalno pitanje koje je u vezi sa zdravljem i odnosima u cijeloj zajednici. Empatija može biti efikasan način anticipiranja i rješavanja interpersonalnih problema, bilo da su u pitanju prijateljski, bračni ili internacionalni konflikti.

18.00 – 19.00 sati

Sličnosti i razlike tretmana raznih sredstava ovisnosti u RH

izv. prof. dr. sc. Zoran Zoričić, specijalist psihijatrije, subspecijalist alkoholizma i drugih ovisnosti, KBC Sestre milosrdnice

Autor u svom radu prikazuje glavne odlike tretmana alkohola, droga i kocke u RH. Daje kraći povijesni prikaz razvoja sustava, razlike u tretmanu alkoholizma, naslonjenog na psihosocijalni tretman, i droga, naslonjenih na supstitucijsku terapiju, potom prikazuje ogledni model sustava tretmana patološkog kockanja. U predavanju se naglašava imperativ posmatranja ovisnosti kroz ličnost ovisnika i njegove interpersonalne relacije, a ne kroz sredstvo. Naglašava se potreba multidisciplinarnog, timskog pristupa ovisniku i njegovoj obitelji. U radu se naglašava i specifičnost pristupa ovisnosti kroz tri razine: prva je pristup samom ovisniku kroz motivacijske in-

tervencije, druga je pristup njegovoj obitelji kroz sistemske intervencije i korekciju relacija, a treći je pristup sistemu društvenog okruženja kroz stvaranje mreže koja podržava nove oblike socijalnog funkcioniranja.

19.00 – 19.30 sati

Život s djetetom u pubertetu

Tatjana Žižek, mr. spec. školske i predškolske psihologije, Centar za odgoj i obrazovanje Čakovec

Razdoblje puberteta i adolescencije je životno razdoblje velikih fizičkih i psihičkih promjena kod djeteta, ali i zahtjevan period za same roditelje, njihovu odgojnu ulogu i postavljanje granica. Tipične tegobe s kojima se roditelji i učitelji susreću kod adolescenata su: smanjena koncentracija, odbacivanje dosadašnjih obrazaca ponašanja, povlačenje u sebe, promjene raspoloženja, promijenjena percepcija izgleda svojeg tijela, sklonost samoranjavanju, eksperimentiranje s alkoholom, cigaretama i drogom, neodgovorno spolno ponašanje, sklonost nasilju i sklonost asimilaciji sa društvom. Koje su osobitosti socijalnog razvoja u adolescenciji, koji su zaštitni i rizični faktori u adolescenciji koji utječu na razvoj mlade ličnosti, što izaziva stres kod adolescenata? Kako prevladati adolescentnu krizu? Koja ponašanja roditelja otežavaju, a koja olakšavaju život adolescenta?

19.30 – 20.00 sati

Uvod u Realitetnu terapiju

Anja Kovačević, mag. soc. politike, Županijska bolnica Čakovec

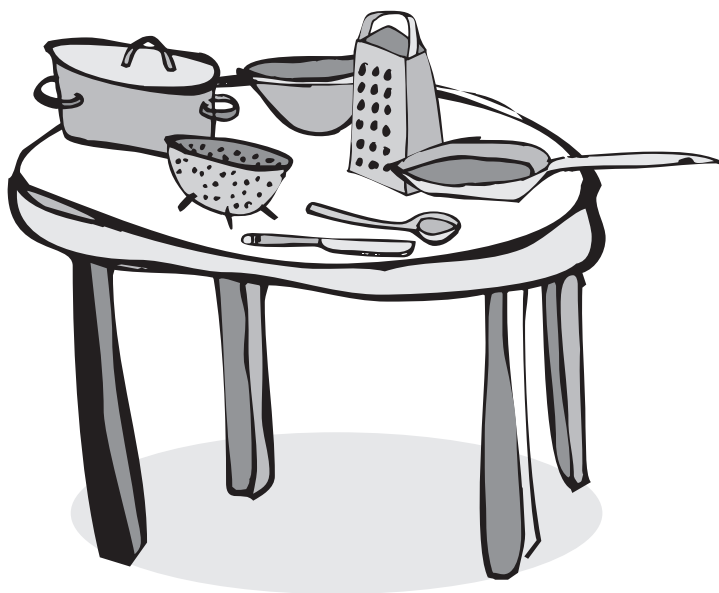
“Kako možemo biti slobodni živjeti načinom na koji želimo, a i dalje se dobro slagati s ljudima koji su nam u životu značajni?” - jedno je od ključnih pitanja na koje odgovor nudi Realitetna terapija. Teorija izbora njena je teorijska osnova koja tumači da su ponašanja naš izbor kojim u datom trenutku najbolje zadovoljavamo jednu ili više osnovnih psihičkih potreba, a kvalitetne odnose smatra temeljem mentalnog zdravlja. Polaznica Realitetne terapije predstaviti će ključne teorijske koncepte ove metode savjetovanja kojom se ljudima pomaže uspostaviti bolje odnose, djelotvornije upravljati vlastitim životom i rješavati teškoće.

20.00 – 20.30 sati

Najava 26. GKHP (studeni 2018., Terme Sveti Martin)

psih špancir 2018.

*Psichošpancir
kuhARICA*

*Za Vas su Psichošpancirске slastice pripravale
članice Društva psihologa Varaždin i Klobook-a.*

PRHKO PECIVO SA SIROM

Sastojci za 90 komada:

15 dag maslaca
18 dag naribanog grojera ili ementalera
(ja sameljem ementaler mlincem za orahe)
1/2 šalice kiselog vrhnja
1/2 žličice soli
1 žličica mljevene crvene paprike
1/2 žličice praška za pecivo
25 dag brašna
žumanjak za premazivanje

Priprema:

Dobro promiješajte maslac sa sirom, umiješajte vrhnje, sol i papriku. Na to prosijte brašno i prašak za pecivo te zamijesite prhko tijesto. Podijelite ga u dva ili tri dijela, svaki zamotajte u alu foliju pa stavite na dva sata u hladnjak. Pećnicu zagrijte na 200-210°C (ja na 180°C). Vadite iz hladnjaka dio po dio tijesta, razvaljajte ga na pobrašnjenoj površini da bude debelo 5-6 mm. Izrežite oblike po želji. Slažite pecivo na lim obložen papirom za pečenje. (Količina je za tri velika lima). Razmutite žumanjak sa žlicom vode pa time premažite pecivo. Po još vlažnom žumanjku posipajte po želji: mak, sezam, krupnu sol, kumin, nasjeckane pistacije itd. Pecite 10-15 (ja 13) minuta na srednjoj prečki. Još vruće skidajte pažljivo lopaticom i stavljajte na rešetku da se ohladi.

ŠTAJERSKA SLASTICA (NA JASNIN NAČIN)

SASTOJCI:

Biskvit:

4 jaja
4 žlice šećera
4 žlice brašna
0,5 dl bučinog ulja

Krema Od Buče:

1 puding od vanilije
1/2 l mlijeka
0,5 dl bučinog ulja
2 listića rastopljene želatine
1,5 dl slatkog vrhnja
bučine koštice
šećer u prahu

Priprema:

Od navedenih sastojaka umutite klasični biskvit i na kraju u njega umiješajte bučino ulje. Pecite oko 12 minuta u pećnici na 185°C u kalupu srednje veličine (cca 30 x 20 cm). Za kremu od buče skuhajte puding po uputi. U topli umiješajte želatinu i ohladite. Zatim umiješajte slatko vrhnje i šećer u prahu po želji (ja ne dodajem šećer) i bučino ulje. Hladni biskvit prerežite u dva dijela. Na donji dio stavite 2/3 kreme, stavite drugu polovicu biskvita i na nju razmažite ostatak kreme. Staviti u frižider da se dobro ohladi. Po vrhu posipajte mljevenim sjemenkama buče koje ste pripremili tako da ste u tavici prepržili sjemenke i pred kraj prženja ih posipali s malo šećera u prahu i zatim samljeli. Lijepo narežite kolač i uživajte.

RIBLJA PAŠTETA

SASTOJCI:

1 *maslac*
2 *vrećice majoneze*
2 *trokuta Zdenka topljenog sira*
1 *konzerva tune – ocijedena*
5 *sardina iz konzerve - bez koščica i ocijedene*
sjeckani peršin
1 *žličica sjeckanih kapara (ja ne stavljam)*
sol
vegeta (ja ne stavljam)
bijeli papar

Priprema:

Miksati maslac i majonezu, dodati sir i miksati. U sjeckalici usitniti tunu, sardine i peršin i dodati u dobivenu kremu. Dodati začine i uživati u jelu.

KURUZNA ZLEVANJKA PO STARINSKI

SASTOJCI:

pola litre mlijeka
3 žlice šećera, malo soli
kukuruzno brašno (ja bih kombinirala s oštrim bijelim brašnom)

Priprema:

Dodavati kukuruzno brašno dok ne bude gušće od palačinki. Izlije se u manji namašćeni pleh, gore narezati malo margarina i vrhnja ili milerama.
Peći na 200°C. Najbolje je konzumirati toplo.
DOBAR TEK!!!!!!

KOLAČ OD DUNJA

SASTOJCI:

Tijesto:

120 g *maslaca*
70 g *šećera*
2 *jaja*
300 g *pšeničnog oštrog brašna*
1/2 *vrećice praška za pecivo*

Nadjev:

1 *staklenka džema od breskva*
1 *kg dunja*
1 *žlica limuna*
50 g *grubo nasjeckanih lješnjaka*
1 *vanilin šećer*

Priprema:

Od maslaca, šećera, jaja i brašna pomiješanog s praškom za pecivo umijesite glatko tijesto. Ostavite ga u hladnjaku nekoliko sati. Tijesto razvaljajte i stavite u okrugli kalup (Ø 30 cm) te ga premažite džemom. Preko džema rasporedite naribane dunje koje ste nakapali limunovim sokom. Pecite u pećnici zagrijanoj na 180°C 20 minuta. Pospite lješnjacima i vanilin šećerom, pa pecite još 10 minuta. Kolač narežite na kriške i pospite šećerom u prahu. Po želji poslužiti sa svježim narom.

PSIHOŠPANCIRSKI KLIPICI

SASTOJCI:

1 kg mekanog brašna
6 dl mlijeka
3 dl ulja
1 jušna žlica šećera
1 jušna žlica soli
2 kocke svježeg kvasca (ili 2 paketića suhog)
1 jaje za premazivanje

Priprema:

Tijesto umijesiti i kratko dizati, a zatim premijesiti. Pustiti tijesto da se jako dignu (oko 1 sat). Napraviti 30 kuglica koje onda opet pustiti da se malo dignu. Razvaljati svaku kuglicu i zarolati je u klipicić. Premazati jajetom i malo posipati grubom soli.

Peći 20-ak minuta na 180-190°C (bez ventilatora). Na kraju uključiti ventilator da se klipicić lagano zarumene (prema želji ☺).

MEDIMURSKA GIBANICA

SASTOJCI:

10 kora za savijače
20 dag margarina ili maslaca za premaz

fil 1-od maka: 20 dag mljevenoga maka
2 dcl vrelog mlijeka
5 dag šećera
1 vanilin šećera

fil 2-od sira: 50 dag svježeg kravljeg sira
2 jaja
10 dag šećera
1 vanilin šećer

fil 3-od oraha: 20 dag oraha mljevenih
5 dag šećera
2 dcl mlijeka

fil 4-od jabuka: 70 dag ribanih jabuka
5 dag šećera
malo cimeta u prahu

preljev: 2-3 dcl slatkoga vrhnja
2 jaja, 2 vanilin šećera

Priprema:

Listove za savijaču narezati na veličinu lima za pečenje. Lim namastiti. U malo mlijeka rastopiti maslac. Na dno lima za pečenje složiti tri lista za savijaču, a svaki list premazati rastopljenim maslacom. Na dno prvo staviti nadjev od maka. Preko svakog sloja nadjeva staviti dva lista savijače, a svaki list također premazati rastopljenim maslacem. Potom prekriti nadjevom od oraha, pa dva maslacem namašćena lista savijače, pa nadjev od jabuke, pa dva namašćena lista savijače, pa nadjev od sira i na kraju opet završiti s tri dobro namašćena lista za savijače. Sve zalijemo sa oko 2 dl kiselog vrhnja. Gibanicu peći u pećnici zagrijanoj na 150°C oko 1sat. Kad se gibanica ohladi, posuti s šećerom u prahu.

POGAČA S REPOM

Sastojci:

1/2 kg brašna za tanka tijesta
Pola žličice soli
Par kapi octa
Malo ulja
Topla voda

Nadjev:

1 kg repe
1/2 kg svježeg sira
malo soli

Priprema:

Sve skupa dobro zamijesiti, ostaviti da odmori pola sata. Naribati repu i prokuhati ju u vodi, ocijediti. Repu i sir promiješati. Na razvučeno tijesto posložiti nadjev i napraviti savijaču. Narezati male pogačice i peći 1 sat na 200°C.

POPIS SVIH SUDIONIKA

Berta Bacinger Klobučarić	Nanda Kalafatović	Renata Miljević-Ridički	Irena Šestak
Marija Barić	Gordana Kamenečki Puclin	Vesna Mioč	Luka Škrinjarić
Boris Blažinić	Željka Kamenov	Maja Mišević	Vlatka Šteinglin Kovač
Andreja Bogdan	Gordana Keresteš	Petar Mišević	Sandra Sućurović
Lovorka Brajković	Marina Kereša	Sanja Mišević	Mirjana Tonković
Andreja Brajša-Žganec	Zoran Komar	Živko Mišević	Tihana Tot
Marijana Braš	Zdravka Kos	Josipa Mrla	Aleksandra Turković
Tihana Brkljačić	Nives Kosalec	Ljiljana Muslić	Daina Udovicich Corelli
Siniša Brlas	Igor Kovač	Marko Mustapić	Diana Uvodić-Durić
Tamara Bukvić	Anja Kovačević	Mario Nemec	Monika Vandero-Humljan
Tea Bukvić	Martina Kovačić	Marijana Neuberg	Jurica Veronek
Sandra Bušurelo-Erak	Roberta Krizmanić	Valentina Novak	Violeta Vidaček Hainš
Irena Canjuga	Maja Kučar	Višnja Oluić	Maja Vidaković
Tina Cikač	Karin Kuljanić	Ljiljana Pačić-Turk	Tomislav Vincelj
Inge Cippico	Gordana Kuterovac Jagodić	Tea Pahić	Renata Vinski
Željka Čolović-Rodik	Zvonimira Lojen	Zdenka Pantić	Ivana Vrbat
Ratko Čuček	Josip Lopižić	Irena Pastuović Terze	Joško Vukosav
Sanja Čosić	Lana Lučić	Tomislav Pavlović	Ljiljana Vukota
Nataša Dumbović	Anita Maglov	Jasna Per-Kožnjak	Herman Vukušić
Ljubica Duspara	Iva Makovec	Benjamin Perasović	Predrag Zarevski
Veljko Đorđević	Maja Mamula	Tina Perović	Zrinka Zarevski
Lina Đulvat	Renata Mardečko	Sanja Petrić	Zoran Zoričić
Matej Fiškuš	Ivana Marijančić	Sandra Popijač Tomšić	Iva Žegura
Slavka Galić	Magdalena Marković	Jelena Portner Pavičević	Danica Železnik
Ante Gavranović	Maja Marković	Andrej Preglej	Tatjana Žižek
Tatjana Gjurković	Krunoslav Matešić	Andrej Prošev	Učenci Glazbene škole u
Hrvoje Gligora	Iva Matijašić Lončarević	Tena Rak	Varaždinu
Rudolf Gregurek	Ivana Matoša	Mia Roje	Učenci Umjetničke škole
Elizabeta Haček	Ljiljana Matošević	Darko Roviš	Miroslav Magdalenić
Valerija Hauptfeld	Mladen Mavar	Slavko Sakoman	Čakovec pod vodstvom
Vesna Hude	Ivica Medanić	Mario Sambolec	profesora Marka Žerjava
Kristina Hudler	Jasmina Medo	Melita Schmitz	Članice Klobook-a
Kamea Jaman	Slavko Medo	Senka Sekulić Rebić	Tamburaški sastav "Zrin"
Minja Jeić	Monika Melnjak	Martina Smljanić	
Vlado Jukić	Tatjana Mergl	Dora Srdelić Ljubičić	
Tajana Juriša	Josipa Mijulkov	Tihana Stapić	
	Mario Mikulan	Barbara Stručić	
	Ljiljana Mikuš	Dubravka Svilar Blažinić	

Psihošpanskor – Tjedan psihologije – Varaždin, Čakovec*Organizator:* Društvo psihologa Varaždin*Suorganizatori:* Sveučilište Sjever, Sveučilišni centar Varaždin • Medimursko veleučilište Čakovec*Mjesta održavanja:* Sveučilište Sjever, Sveučilišni centar Varaždin, 104. brigade 3, 42000 Varaždin
Medimursko veleučilište Čakovec, Bana Josipa Jelačića 22a, 40000 Čakovec*Programski i organizacijski odbor:* Andreja Bogdan, predsjednicaAndreja Brajša Žganec, Nevenka Breslauer, Anis Galijatović, Eduard Klain, Aleksandra Ličanin,
Josipa Mijulkov, Josipa Mrla, Živko Mišević, Marijana Neuberg, Tena Ružić, Zoran Zoričić, Tamara Peras*Sponzor:***NAKLADA SLAP**

znanost i praksa

Podrška: LifeClass – Terme Sveti Martin • Scenopolis – project assistant, Rijeka • Certitudo Zagreb
Alkaloid dd, Zagreb • Hrvatska psihološka komora • Hrvatsko psihološko društvo • Hrvatska gospodarska komora
Grad Čakovec • Općina Nedelišće • Naklada Slap • Udruga ježeva kućica • Muzej andela Varaždin
Društvo za zaštitu od dijabetesa Varaždin • Klobook • Dvije lije

Urednik: Andreja Bogdan • Oblikovanje: Dvije lije • Tisak: Letis 2018. • Naklada: 700 primjeraka

